ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា

ការជ្រើសរើសពូជស្រូវសំរាប់ការដាំដុះតំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង

រៀបចំដោយ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សហការជាមួយ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

ឧបត្ថម្ភដោយ គំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី

រៀបរៀងដោយៈ លោក ពិត ខុនហែល
វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា
ទូរស័ព្ទៈ ០១២ ៥៨៥៨៩២
អ៊ីម៉ែលៈ PBREED@cardi.org.kh

កាលបរិច្ឆេទ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៦

© រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង គ្រប់បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា (បអប) ទាំងអស់រួមទាំងឯកសារនេះ ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ហើយសំរេចផ្តល់អោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ធ្វើជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។ រាល់សំណើសុំផលិតបន្ថែមត្រូវសុំការអនុញ្ញាតសិទ្ធិជាមុន ពីនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ។

អារម្ភកថា

ពាក្យពេញនៃ **បអប** គឺ “បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា”។ បអប ពន្យល់ពីរបៀបអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីជួយដោះស្រាយបញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករ។ បអប ផ្ទុកនូវព័ត៌មានបទដ្ឋាន និងសំភារៈសម្រាប់ឱ្យមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យានេះទៅកសិករ។ គោលគំនិតនៃបអប គឺដើម្បីផ្សព្វផ្សាយដល់ឃុំ ស្រុក និងខេត្តនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បអប ត្រូវបានគេសរសេរសម្រាប់អោយមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងផ្នែកផ្សេងៗ ទៀតដែលបំរើការនៅក្នុងវិស័យអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម នៅតាមមូលដ្ឋានប្រើប្រាស់។ បអប មានលក្ខណៈដូចខាងក្រោមនេះ៖

- អាចបត់បែនបាន-បអប អាចយកទៅអនុវត្តបាននៅគ្រប់ទីកន្លែងក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- សាមញ្ញ-បអប អាចប្រើប្រាស់បានដោយគ្រប់ផ្នែកដែលបំរើការនៅតាមមូលដ្ឋាន
- ងាយយល់-ងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់នូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ

បអប ត្រូវបានកំណត់អាទិភាពដោយផ្អែកទៅតាមបញ្ហាផ្នែកកសិកម្មសំខាន់ៗរបស់កសិករតាមរយៈប្រភពជាច្រើនដូចជា ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (FSMIS) ដែលផ្ទុកនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗរបស់កសិករ។ បញ្ហាផ្នែកកសិកម្មរបស់កសិករត្រូវបានគេវិភាគតាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថាន ថ្នាក់ឃុំ (AEA) នៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បអប មាននៅតាមស្ថាប័ននានា ដូចខាងក្រោមៈ

- វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវជាតិ
- ក្រុមកសិករ
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល
- ទីភ្នាក់ងារស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិ
- កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ
- ម្ចាស់ជំនួយ
- ផ្នែកឯកជន

បអប ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ បអប ត្រូវបានសរសេរដោយអ្នកឯកទេសដែលមានបទពិសោធន៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ដូច្នេះ បអប ផ្ទុកនូវបទពិសោធន៍ល្អៗសម្រាប់អនុវត្តបច្ចេកវិទ្យា។ បអប ត្រូវបានឆ្លងកាត់ការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រុមការងារ បអប បន្ទាប់មកអនុម័ត និងអនុញ្ញាតដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅតាមមូលដ្ឋាន។

បុព្វកថា

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ក្រោមកិច្ចសហការគាំទ្រពីទីភ្នាក់ងារអូស្ត្រាលីសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (AusAID)តាមរយៈគំរោងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម កម្ពុជា-អូស្ត្រាលី ជំហានទី២ (២០០១-២០០៦) ដែលមានគោលដៅពង្រឹងស្ថាប័ន និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា បានខិតខំយ៉ាងពេញទំហឹងដើម្បីធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ការរៀបចំកសាងផែនការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មស្របតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការវិភាគប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថានថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ និងបានចងក្រងជាបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះឡើង។

បទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ បានចងក្រងដោយអ្នកជំនាញឯកទេស (Subject Matter Specialist) នឹងត្រូវបានឆ្លងការពិនិត្យ ពិគ្រោះយោបល់ និងឯកភាពយល់ព្រមពីគណៈកម្មការបច្ចេកទេសដែលមានសមាសភាពមកពីនាយកដ្ឋានជំនាញនានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ និងអ្នកពាក់ពន្ធ័ផ្សេងៗទៀត។ ឯកសារដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ គឺជាឯកសារគោលដែលពិពណ៌នាអំពី ព័ត៌មាន បច្ចេកទេស វិធីសាស្ត្រ នីតិវិធី និងផែនការថវិកាចំណាយសម្រាប់ជួយដល់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក និងភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាននានាយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសថ្មីៗ ក្នុងបំណងផ្ទេរចំណេះដឹង ព័ត៌មាន និងបច្ចេកវិទ្យាកសិកម្មតាមគ្រប់រូបភាពឱ្យបានជ្រួតជ្រាបដល់ប្រជាកសិករ និងផលិតករ ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់មានសក្តានុពលភាពស្របតាមលក្ខខ័ណ្ឌភូមិសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និង តម្រូវការចាំបាច់ជាក់ លាក់នៅមូលដ្ឋាន ។

ដូច្នេះបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះ មានសារៈប្រយោជន៍ជារួមសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មខេត្ត-ក្រុង យកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហាចំពោះមុខ ដែលប្រជាកសិករយើងកំពុងប្រឈមមុខនៅក្នុងការធ្វើផលិតកម្មកសិកម្ម ពិពិធកម្មកសិកម្ម ដើម្បីធានាសន្តិសុខស្បៀង និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ ជាពិសេសរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គាំទ្រនូវឯកសារបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យានេះដែលជាឯកសារគោលសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក ខេត្ត-ក្រុង អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនានានៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាដល់ប្រជាកសិករនៅជនបទឱ្យទូលំទូលាយ និង ទទួលបានផ្លែផ្កាល្អប្រសើរប្រកបដោយក្តីសង្ឃឹម។

រដ្ឋមន្ត្រី

មាតិការអត្ថបទ

១. អធិប្បាយទូទៅ ១

២. គោលការណ៍បច្ចេកទេស ១

២.១ សេចក្តីផ្តើម ១

២.២. ប្រព័ន្ធអេក្វូត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា .... ***វីរ្យុវា ញ្ញុំកមារក ឡុត ដាចិនដេ ។***

២.២.១ ដំណាំស្រូវចំការ : ៣

២.២.២ ដំណាំស្រូវទំនាបអាស្រ័យទឹកភ្លៀង : ៣

២.២.៣ ដំណាំស្រូវឡើងទឹក : ៤

២.២.៤. ដំណាំស្រូវប្រាំង ស្រូវប្រដេញទឹក: ៥

២.៣ ការពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈរបស់ពូជស្រូវដែលត្រូវជ្រើសរើសដើម្បីដាំដុះ ៥

៣. ជំហ៊ាននៃការជ្រើសរើសពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបនិងសំនួរគន្លឹះដែលទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធអេក្វូត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវ ១០

៣.១. សំនួរគន្លឹះសំរាប់ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបពឹងទឹកភ្លៀង .... ***វីរ្យុវា ញ្ញុំកមារក ឡុត ដាចិនដេ ។***

៣.១.១ គន្លឹះទី១: ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់ពឹងទឹកភ្លៀង ១០

៣.១.២ គន្លឹះទី២: ជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបកណ្តាលពឹងទឹកភ្លៀង ១២

៣.១.៣ គន្លឹះទី៣: ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបទាប(ស្រែជម្រៅ) ពឹងទឹកភ្លៀង ១៣

៣.២ ការផ្សព្វផ្សាយពូជក្នុងសហគមន៍កសិករ ១៥

៣.៣. ការចំណាយលើការងារផ្សព្វផ្សាយ ១៨

៣.៤. តម្រូវការធនធាននៅក្នុងការងារផ្សព្វផ្សាយ ២០

៣.៥ ឱកាសសម្រាប់ការធ្វើបន្ទាញ ២១

៤. លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវដែលរំដោះវិទ្យាស្ថាន ២៥

៤.១. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបខ្ពស់ (ស្រែលើ) ២៥

៤.២. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល (ស្រែកណ្តាល) ២៦

៤.៣. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបទាប (ស្រែជំរៅ) ២៧

១. ការអធិប្បាយទូទៅ

ការយល់ដឹងអំពីការជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះសំរាប់ការដាំដុះសមស្របទៅតាមកេ្សត្របរិស្ថាន គឺជាការងារមួយសំខាន់សម្រាប់កសិករភាគច្រើនទោះបីស្ថិតក្នុងកាលៈទេសៈសមស្របយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ នៅប្រទេសកម្ពុជាកិច្ចការនេះវានឹងរឹតតែលំបាកទៅទៀត ដោយសារយើងខ្វះខាតនូវព័តិមាននានាសម្រាប់ការងារនេះ ។ ការយល់ដឹងអំពីការជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះ និងការប្រើប្រាស់ពូជសម្រាប់ផលិតកម្មស្រូវនៅកម្ពុជា ជាបញ្ហាមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាជាច្រើន។

ឯកសារចងក្រងនេះផ្តល់នូវវិធីសាស្ត្រដ៏ងាយស្រួលមួយ ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសពូជស្រូវសម្រាប់ការដាំដុះ។ គន្លឹះនៃការជ្រើសរើសពូជមានភាពសាមញ្ញក្នុងការប្រើប្រាស់លើកេ្សត្របរិស្ថានស្រែទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង។

បន្ថែមពីលើនេះទៀត មន្ត្រីកេ្សត្រសាស្ត្រ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ខេត្ត/ក្រុង និងថ្នាក់ស្រុក នឹងប្រើប្រាស់ឯកសារនេះ ជាជំនួយធ្វើឱ្យមានការរីកចំរើនដល់កសិករក្នុងការអនុវត្តន៍ទៅលើការប្រើប្រាស់ពូជ ។ ឯកសារចងក្រងនេះនឹងមានសារៈប្រយោជន៍ផងដែរ នៅតាមបណ្តាខេត្ត សាកលវិទ្យាល័យ មហាវិទ្យាល័យ និងសាលាកសិកម្មនានាដើម្បីជាទុនសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ។ ជាទូទៅ គឺអាចធ្វើនៅគ្រប់ទីកន្លែងដាំដុះស្រូវក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។

គោលបំណង និងសារៈប្រយោជន៍

-ផ្តល់នូវគោលការណ៍បច្ចេកទេស និងផ្សព្វផ្សាយនូវការជ្រើសរើសពូជស្រូវដែលរំដោះដើម្បីដាំដុះអោយបានត្រឹមត្រូវទៅតាមប្រព័ន្ធកេ្សត្រ-បរិស្ថាន ។

-ជ្រើសរើសពូជស្រូវរំដោះអោយបានសមស្របទៅតាមតម្រូវការ និងការនិយមចូលចិត្តរបស់កសិករ ។

-ពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈពិសេសសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវរំដោះ ។

២. គោលការណ៍បច្ចេកទេស

២.១ សេចក្តីផ្តើម

ស្រូវជាដំណាំស្បៀងយ៉ាងសំខាន់បំផុតរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ មានពូជស្រូវរាប់ពាន់ពូជដែលបានធ្វើការដាំដុះដោយប្រជាកសិករកម្ពុជាក្នុងបរិស្ថានដាំដុះខុសៗពីគ្នា ចាប់តាំងពីស្រូវចំការ ស្រូវតំបន់ទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង ស្រូវតំបន់ស្រោចស្រព និងស្រូវឡើងទឹក។ ពូជស្រូវប្រពៃណីទាំងនោះកសិករនិយមចូលចិត្តដាំដុះទៅតាមតំបន់ តាមទំលាប់តៗគ្នាពីដូនតា តាមលក្ខណៈនិងគុណភាពរបស់ពូជ និងភាពបន្សាំរបស់ពូជទៅតាមប្រភេទដី។ ដើម្បីបំពេញតំរូវការស្បៀងអាហារ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារតាមរយៈតំរូវការទីផ្សារ ការជ្រើសរើសយកពូជស្រូវដែលសមស្របទៅនឹងលក្ខខ័ណ្ឌរបស់កសិករនៅតាមតំបន់ផ្សេងៗ គឺជាបញ្ហាចំបង។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៨៩ កម្មវិធីកម្ពុជា-អ៊ីរី-អូស្ត្រាលី បានបង្កើតកម្មវិធីរុក្ខជំរើសវិទ្យារបស់គំរោងដោយប្រើប្រាស់ធនធានមនុស្សក្នុងស្រុក និងសហការជាមួយកម្មវិធីស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិមួយចំនួនដូចជា វិទ្យាស្ថានអន្តរជាតិផ្នែកស្រាវជ្រាវអំពីដំណាំស្រូវ (IRRI) កម្មវិធីផ្ទាលអន្តរជាតិ (INGER) សមូហកម្មជីវករ និងកម្មវិធីស្រាវជ្រាវអំពីដំណាំស្រូវនៃប្រទេសផ្សេងៗទៀត ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវជ្រើសរើសពូជស្រូវដែលផ្តល់នូវទិន្នផលខ្ពស់ និងសមស្របទៅនឹងលក្ខខ័ណ្ឌក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ការពិសោធន៍ពូជស្រូវជាច្រើនជំហានដែលត្រូវបានធ្វើឡើងមានការពិសោធន៍

តាមដានទិន្នផល ពិសោធន៍ប្រៀបធៀបទិន្នផលបឋម ពិសោធន៍ជំរើសទិន្នផល និងពិសោធន៍បន្សាំលើស្រែកសិករ ។ មុននឹងឈានដល់ជំហានទីបួន(ពិសោធន៍បន្សាំលើស្រែកសិករ)ពូជដែលរំពឹងថាល្អដែលជ្រើសរើសបានពីជំហានទីបីត្រូវបានគេ លើកជាសំណូមពរទៅកាន់គណៈកម្មាធិការជាតិអនុសាសន៍ពូជ ដើម្បីធ្វើការរំដោះ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិអនុសាសន៍ពូជត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩០ ។ គណៈកម្មាធិការនេះដំបូងស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់នាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ ដែលមានសមាសភាពជាប្រធាន១នាក់ លេខាធិការ១នាក់ និងសមាជិកជាច្រើនរូប ដែលជាអ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្មមកពីនាយកដ្ឋានក្សេត្រសាស្ត្រ មន្ទីរកសិកម្មខេត្តនានា អ្នកបច្ចេកទេសកសិកម្មមកពីអង្គការនានាដែលធ្វើការជាមួយដំណាំស្រូវ ។ គណៈកម្មាធិការនេះមានតួនាទីក្នុងការពិនិត្យ វិភាគ និងសំរេចទៅ លើសក្តានុពល ទិន្នផល និងគុណភាពរបស់ពូជដំណាំ ដោយយោងទៅលើទិន្នន័យប្រវត្តិនៃការពិសោធន៍របស់ពូជ នីមួយៗ និងធ្វើការដាក់ឈ្មោះថ្មី ហើយសំរេចធ្វើការរំដោះជាផ្លូវការអោយកសិករប្រើប្រាស់ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៨៩មកពូជស្រូវចំនួន៣៥ពូជត្រូវបានរំដោះជាបន្តបន្ទាប់ ផ្អែកទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃទិន្នផលខ្ពស់ គុណភាពអង្ករល្អ បាយឆ្ងាញ់ បាយឡើង ប្រភេទក្តួរស្រូវល្អ គ្រាប់អង្ករល្អ គ្រាប់ថ្លារលូន ភាពសពោះភាគរយអង្ករកិន ភាពធន់ទ្រាំនឹងជំងឺ និងសត្វល្អិត និងជូនដល់កសិករធ្វើការដាំដុះ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។ ពូជស្រូវទាំង៣៥ពូជនេះមាន ២៥ពូជ មានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រែទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង ២ពូជមានលក្ខណៈសម្បត្តិសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រូវចំការ ៣ពូជសមស្របទៅនឹងបរិស្ថានស្រូវឡើងទឹក និង៩ពូជសមស្របទៅនឹងស្រូវប្រាំង និង ស្រូវប្រដេញទឹក ។

ការកំណត់លក្ខណៈសំខាន់របស់ដំណាំស្រូវដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើសពូជសំរាប់ការដាំដុះ បន្ទាប់ពីចង់បានទិន្នផលខ្ពស់មានលក្ខណៈសំខាន់ជាច្រើនទៀតដែលប្រជាកសិករត្រូវធ្វើការជ្រើសយកជាអាទិភាពចំបងក្នុងការងារផលិតកម្មរបស់គាត់ ដូចជា គុណភាពអង្ករល្អ រសជាតិ អង្ករឡើងបាយ គ្រាប់អង្ករល្អ គ្រាប់ថ្លា រលូន អត្រាកិនជាអង្ករខ្ពស់ ភាពដួលដើម ភាពងាយបោកបែន ។

១-ប្រជាកសិករ គប្បីជ្រើសរើសពូជស្រូវណាដែលល្អសមស្រប និងឆ្លើយតបទៅនឹងក្សេត្របរិស្ថានដាំដុះរបស់ខ្លួន ។

២-ត្រូវធ្វើការសំរេចចិត្ត និងជ្រើសរើសពូជដែលមានគុណភាពឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការនៃទីផ្សារ ទាំងទីផ្សារក្នុងស្រុក និងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

៣-ជ្រើសរើសពូជដែលធន់ទ្រាំទៅនឹងជម្ងឺ និងសត្វល្អិត ។

២.២. ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីស្រែក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

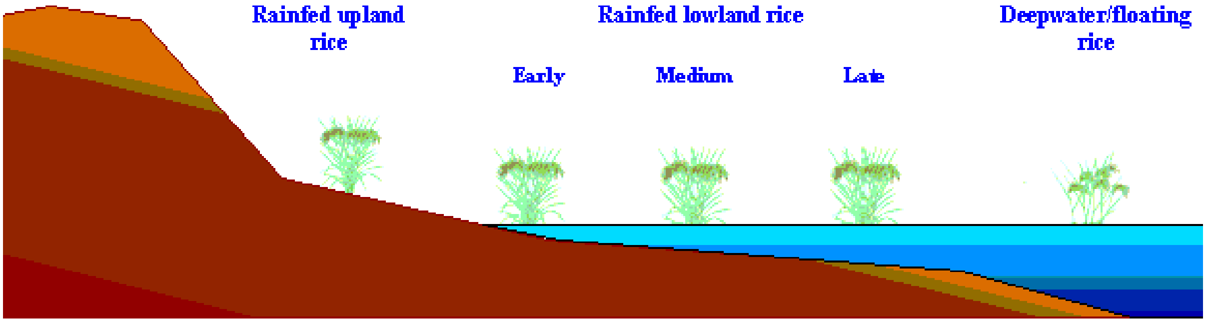

ពូជស្រូវទាំងអស់ដែលដាំដុះនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានធ្វើការបែងចែកទៅតាមប្រភេទនៃវេទរសភាព នឹងរយៈពន្លឺ (ភាពប្រកាន់រដូវ) អាយុកាល ពេលវេលាចេញផ្កា និងក្លិនក្រអូបរបស់ពូជ ។

អេកូឡូស៊ីដាំដុះស្រូវនៃរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានបែងចែកទៅតាមសណ្ឋានដីដោយមានការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងពីតំបន់ភ្នំទៅទំនាបលិចទឹកជ្រៅ គឺមាន ស្រូវចំការ ស្រូវទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង និង ស្រូវឡើងទឹក ។

២.២.១ ដំណាំស្រូវចំការ

ស្រូវប្រភេទនេះត្រូវបានដាំដុះនៅក្នុងស្រែដែលគ្មានភ្លឺ ហើយទីពឹងរបបទឹកភ្លៀងទាំងស្រុង ដែលមានផ្ទៃដីប្រមាណ២% នៃផ្ទៃដីដាំដុះសរុប។ ស្រូវចំការនេះត្រូវបានគេដាំជាលក្ខណៈគ្រួសារក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ក្រចេះ សៀមរាប កំពង់ធំ កោះកុង កំពត ស្ទឹងត្រែង មណ្ឌលគីរី រតនៈគីរី និង ព្រះវិហារ ។ ប្រភេទស្រូវចំការទាំងនេះភាគច្រើនមាននៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាប គឺស្ថិតនៅតាមតំបន់ព្រៃភ្នំ ជំរាលភ្នំ ជើងភ្នំ ដែលដាំដុះដោយជនជាតិភាគតិចជាប្រភេទកសិកម្មពនេចរ រឺកសិកម្មព្រៃដុត ដូចនេះស្រូវចំការក៏ត្រូវបានគេ ស្គាល់ផងដែរថាជាស្រូវភ្នំ ។ ប្រពៃណីរបស់ជនជាតិភាគតិច គឺគេធ្វើចំការដោយការកាប់រំរានព្រៃ ដុតសំអាត រើគរ កំទេចមែកសំណល់ដែលឆេះមិនអស់ហើយបុកដាំដោយគ្រាប់ស្ងួតនៅពេលភ្លៀងដំបូងក្នុងកំឡុងខែឧសភា ហើយជួនកាលគេដាំដុះចំរុះ រឺដាំឆ្លាស់ជាមួយដំណាំដទៃទៀតដូចជា ពោត ល្ង សណ្តែក ហើយការប្រមូលផលអាចចាប់ផ្តើមក្នុងខែតុលា ។ ស្រូវប្រភេទនេះក៏អាចធ្វើការដាំដុះផងដែរនៅលើប្រភេទដីចំការ នៅលើដីទួល ដីកោះ ដោយធ្វើការដាំដុះជាដំណាំចំរុះជាមួយដំណាំដទៃទៀតដូចជា ពោត សណ្តែកបាយ សណ្តែកដី ដាំលើដីចំការតាមតំបន់ខ្ពង់រាប ជាដំណាំតាមចន្លោះជួរ ដំណាំឈើហូបផ្លែមាន ស្វាយ ស្វាយចន្ទី ខ្នុរ កៅស៊ូ ។ល។

ពូជស្រូវដែលរំដោះដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា ហើយសមស្របបំផុតសំរាប់តំបន់ទាំងនេះជាពូជស្រូវស្រាលដែលមានអាយុកាលចាប់ពី៩០ថ្ងៃទៅ១១០ថ្ងៃ មានពីរពូជគឺ ពូជរាមកេរ្តិ៍ និងសីតា ។

២.២.២ ដំណាំស្រូវទំនាបអាស្រ័យទឹកភ្លៀង

ផ្ទៃដីសំរាប់ដាំដុះស្រូវវស្សាប្រមាណជាង៩០%គឺជាផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវតំបន់ទំនាបអាស្រ័យទឹកភ្លៀង ។ ស្រូវស្រែទំនាបអាស្រ័យរបបទឹកភ្លៀងនេះត្រូវបានគេដាំដុះគ្រប់ខេត្តទាំងអស់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ប៉ុន្តែតំបន់ដែលមានវិសាលភាពធំធេងជាងគេបំផុត គឺនៅវាលទំនាបជុំវិញបឹងទន្លេសាប ទន្លេមេគង្គ និងទន្លេបាសាក់ ។ ស្រូវនៅក្នុងតំបន់

នេះត្រូវបានគេដាំនៅលើប្រភេទដីផ្សេងៗគ្នាហើយដោយផ្អែកទៅតាមរយៈពេលនៃការលូតលាស់ ឬនៅពេលចេញផ្កា គេចែកប្រភេទពូជស្រូវនៅក្នុងតំបន់នេះជាបីប្រភេទសំខាន់ៗគឺ ប្រភេទពូជស្រូវស្រាល ស្រូវកណ្តាល និងស្រូវធ្ងន់។

ក- ស្រូវស្រាល

ពូជស្រូវស្រាលគឺពូជស្រូវដែលមានអាយុកាលលូតលាស់តិចជាង ១២០ថ្ងៃដែលត្រូវបានគេដាំដុះនៅលើផ្ទៃដីប្រមាណជា២០% នៃផ្ទៃដីនៃទំនាបអាស្រ័យទឹកភ្លៀង។ជាទូទៅពូជនេះមិនប្រកាន់រដូវទេគេអាចដាំវានៅក្បែរភូមិ នៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់ (ជាដីទំនាបសំរាប់ដំណាំស្រូវដែលមានដក់ទឹក រយៈពេលខ្លីជាងតំបន់ទំនាបទាប) ដែលអាចមានទឹកស្រោចស្រពបាន ។ ក្នុងពេលថ្មីៗនេះកសិករភាគច្រើនបានដាំពូជទាំងនេះនៅដើមរដូវវស្សា។ បន្ទាប់ពីប្រមូលផលពូជស្រូវនេះហើយ ពួកគាត់អាចដាំស្រូវកណ្តាលឬស្រូវធ្ងន់បានទៀត។ នៅតំបន់ផ្សេងទៀតកសិករបានដាំពូជស្រូវទាំងនេះនៅពេលទឹកស្រក ដូច្នេះពូជស្រូវនេះត្រូវបានគេហៅថា ពូជស្រូវប្រដេញទឹក ។

ខ- ស្រូវកណ្តាល

ប្រមាណជា ៤០ % នៃផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវវស្សា គឺត្រូវបានគេដាំដុះស្រូវកណ្តាល ។ ជាទូទៅពូជស្រូវកណ្តាលនេះត្រូវបានគេដាំនៅក្នុងតំបន់ទំនាបមធ្យម (ជាដីទំនាបសំរាប់ដំណាំស្រូវដែលនៅចន្លោះរវាងតំបន់ទំនាបខ្ពស់ និងតំបន់ទំនាបទាប) ដែលសមស្របទៅនឹងការលូតលាស់នៃដំណាំស្រូវ ។ ពូជស្រូវកណ្តាលចែកចេញជាពីរក្រុម គឺពូជស្រូវកណ្តាលអវេទរស និងរយៈពន្លឺ (មិនប្រកាន់រដូវ) និងពូជស្រូវកណ្តាលវេទរសនិងរយៈពន្លឺ (ប្រកាន់រដូវ)។ ពូជស្រូវមិនប្រកាន់រដូវ គឺមានអាយុកាលលូតលាស់ច្រើនជាង ១២០ ថ្ងៃ ប៉ុន្តែមិនលើសពី ១៥០ ថ្ងៃទេ ។ ចំណែកឯពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវ ចេញផ្កាចន្លោះពេលពាក់កណ្តាលខែតុលាដល់ពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកានៃឆ្នាំ។

គ- ស្រូវធ្ងន់

ប្រហែលជា ៣៣%នៃផ្ទៃដីទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀងត្រូវបានគេដាំដុះស្រូវធ្ងន់។ ស្រូវធ្ងន់គឺជាស្រូវដែលមានអាយុកាលលូតលាស់វែងមានវេទរសភាពនិងរយៈពន្លឺ (ប្រកាន់រដូវ) និងចេញផ្កានៅរវាងពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកានៃឆ្នាំ ។ គេដាំវានៅតំបន់ទំនាបទាបដែលជាដីទំនាបសំរាប់ដំណាំស្រូវលិចទឹករយៈពេលយូរជាងតំបន់ទំនាបមធ្យម ។របបទឹកភ្លៀងមិនទៀងទាត់ដែលជាហេតុបណ្តាលអោយមានទាំងគ្រោះរាំងស្ងួតនិងទឹកជំនន់ធ្វើអោយកសិករមានទំនោរទៅរកការដាំដុះស្រូវកណ្តាលជំនួសស្រូវធ្ងន់វិញ ។

២.២.៣ ដំណាំស្រូវឡើងទឹក

ស្រូវឡើងទឹក ត្រូវបានគេដាំនៅជុំវិញបឹងទន្លេសាប ក្បែរទន្លេមេគង្គ និងទន្លេបាសាក់ នៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ បន្ទាយមានជ័យ និងបាត់ដំបង ។ តំបន់ដាំដុះស្រូវនេះមានទំហំតូច គេឃើញមាននៅក្នុងខេត្តសៀមរាប ពោធិ៍សាត់ កណ្តាល និងតាកែវ។ ប្រមាណជា ៤%នៃផ្ទៃដីដាំដុះសរុបត្រូវបានគេដាំស្រូវឡើងទឹក។ តំបន់ដាំដុះស្រូវស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធបរិស្ថាននេះមានការថយចុះយ៉ាងឆាប់រហ័សដោយសារគេបានកែប្រែតំបន់នេះទៅដាំដុះស្រូវប្រាំង ឬស្រូវប្រដេញទឹកវិញដោយបុកអណ្តូងដើម្បីយកទឹកស្រោចស្រព។ ក្នុងប្រព័ន្ធកសិ្យត្រ-បរិស្ថាននេះ ស្រូវអាចដុះក្នុងជំរៅទឹកបានដល់ទៅ ៤ម៉ែត្រ ។ ការដាំដុះចាប់ផ្តើមនៅពេលធ្លាក់ភ្លៀងដំបូងក្នុងខែមេសា រឺខែឧសភា បន្ទាប់ពីភ្ជួររាស់គេធ្វើការពង្រួសគ្រាប់ស្ងួត ។ ការធ្វើស្មៅនៅពេលទឹកឡើងចូលស្រែ ពេលវេលាប្រមូលផលរហូតទៅដល់ ខែមករា ។ ពូជស្រូវដែលគេដាំក្នុង

តំបន់នេះ គេប្រើតែពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវ ។ ដំណាំស្រូវក្នុងបរិស្ថាននេះ គេចាត់ទុកថាជាដំណាំយថាផលដោយកសិករពុំអាចគ្រប់គ្រងលើការងារដាំដុះបានទាំងស្រុង គឺអាស្រ័យលើលក្ខខណ្ឌធម្មជាតិទាំងស្រុង ជួនដំណាំត្រូវខូចខាតដោយគ្រាប់មិនដុះពេលព្រួសហើយរាំង ជួនដំណាំខូចដោយទឹកជំនន់ឡើងលឿនពេក ស្រូវឡើងទឹកពុំទាន់ ហើយទិន្នផលដែលទទួលបានក៏ទាប គុណភាពអង្ករបស់ពូជស្រូវក្នុងបរិស្ថាននេះជាប្រភេទអង្ករបាយរឹង ហើយភាគច្រើនអង្ករមានសម្បុរក្រហម ដែលពុំសមប្រកបសំរាប់ទីផ្សារ ។ កសិករដែលនៅតែបន្តដាំដុះស្រូវឡើងទឹក គឺដោយសារដីស្រែរបស់គាត់គ្មានប្រភពទឹកសំរាប់កែប្រែអោយទៅជាស្រែប្រាំងបាន ។ ការធ្វើស្រូវឡើងទឹក ត្រូវចំណាយកំលាំងពលកម្មតិច ការថែទាំនិងការចំណាយទុនតិចតួច ។ ពូជស្រូវឡើងទឹកជាច្រើន បានបាត់បង់ដាច់ពូជអស់ក្នុងសម័យសង្គ្រាមរវាងឆ្នាំ១៩៧០ និងឆ្នាំ១៩៧៨ ដោយកសិករបោះបង់ចោលដីស្រែស្រូវឡើងទឹកទាំងស្រុង ដោយសារអសន្តិសុខ និងការជំលៀសប្រជាជន ។

២.២.៤ ដំណាំស្រូវប្រាំង ស្រូវប្រដេញទឹកៈ

ប្រមាណជា ១៣%នៃតំបន់ដាំដុះស្រូវក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺជាតំបន់ដាំដុះដំណាំស្រូវប្រាំង។ ស្រូវប្រភេទនេះត្រូវបានដាំដុះនៅក្នុងស្រែដែលមានភ្លឺដែលប្រើប្រាស់ទឹកស្រោចស្រពបន្ថែម ឬទាំងស្រុងក្នុងរដូវប្រាំង ឬស្រោចស្រពផ្នែកខ្លះនៅពេលដែលផ្នែកនេះស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពទឹកថយចុះនៅច្រាំងទន្លេ ។ ជាទូទៅការដាំដុះច្រើនចាប់ផ្តើមពីដើមខែវិច្ឆិកា។ ចំណែកស្រូវប្រដេញទឹកវិញជាចំណែកមួយនៃស្រូវប្រាំងដែលការដាំដុះអនុវត្តមុន ឬលឿនជាងស្រូវប្រាំងដោយអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពទឹកស្រក ។ ជាទូទៅអាចចាប់ផ្តើមពីខែតុលា ឬខែវិច្ឆិកាដោយស្ទូងប្រដេញទៅតាមទឹកស្រក ។ ពូជស្រូវដែលកសិករប្រើប្រាស់ក្នុងបរិស្ថាននេះ គឺជាពូជទំនើប ឬពូជប្រពៃណីដែលមានអាយុកាលស្រាល អវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ (មិនប្រកាន់រដូវ)។

ដំណាំស្រូវរដូវប្រាំងត្រូវបានគេដាំដុះនៅក្នុងខេត្តតាកែវ ព្រៃវែង កណ្តាល និងកំពង់ចាម ។ បច្ចុប្បន្ននេះប្រហែល៧០ទៅ៨០%នៃតំបន់ដាំដុះស្រូវប្រាំង ត្រូវបានគេដាំដុះពូជស្រូវដូចជា អ៊ីអ៊ែរ៦៦ គ្រូ អ៊ីអ៊ែរកេសរ និងសែនពិដោរ និងមានពូជប្រពៃណីមិនប្រកាន់រដូវខ្លះ ត្រូវបានគេនៅតែបន្តការដាំដុះដូចជា ពូជលំអងខ្សាច់ និងនាងសប្រញាប់នៅតាមតំបន់ខ្លះបន្ថែមទៅលើពូជស្រូវអវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ (មិនប្រកាន់រដូវ) កសិករដាំពូជស្រូវអវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ (ប្រកាន់រដូវ)ក្នុងរដូវប្រាំងផងដែរ តែលើពពួកពូជដែលមានកំរិតប្រកាន់រដូវខ្សោយ ។

២.៣ ការពិពណ៌នាអំពីលក្ខណៈរបស់ពូជស្រូវដែលត្រូវជ្រើសរើសដើម្បីដាំដុះ

- ជំរៅទឹកក្នុងស្រែ

តំបន់ទំនាបទីពឹងទឹកភ្លៀង ដីស្រែអាចធ្វើការដាំដុះលើគ្រប់ប្រភេទពូជស្រូវ គឺស្រូវស្រាល ស្រូវកណ្តាល និងស្រូវធ្ងន់ ទាំងពពួកអវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ (មិនប្រកាន់រដូវ) និងពពួកវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ (ប្រកាន់រដូវ) ដោយអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាពដីស្រែ និងស្ថានភាពជំរៅទឹកក្នុងស្រែ ។ សំរាប់ដីស្រែដែលនៅជួរលើក្បែរភូមិដែលមានជំរៅទឹករាក់ពី១០ទៅ៣០សម ភាសាកសិករហៅថា ស្រែលើ សមស្របសំរាប់ពពួកស្រូវស្រាលអវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ។ សំរាប់ដីស្រែដែលទាបជាងនេះបន្តិច មានជំរៅទឹកពី៣០ទៅ៤០សម កសិករហៅថា ស្រែកណ្តាល សមស្របសំរាប់ពពួកស្រូវកណ្តាលអវេទរសនឹងរយៈពន្លឺមាន ពូជសន្តិភាព១ សន្តិភាព២ សន្តិភាព៣ ពពូល សារិកា។ ចំពោះដីស្រែដែលមានជំរៅទឹកកាន់តែជ្រៅ កសិករហៅថា ស្រែក្រោម រឺស្រែជំរៅ អាចដាំពពួកពូជ ខា១ ខា២ ខា៣ ខា១១

វ៉ាងជ័យ ។ បើជំរៅទឹកកាន់តែជ្រៅ ជាតំបន់ដីស្រែជ្រៅ ដែលមានជំរៅទឹកចាប់ពី៤០ទៅ៩០សម អាចដាំពពួកស្រូវធ្ងន់ ដែលមានវេទរសនឹងរយៈពន្លឺ គឺពពួកខា៧ ខា៨ ខា៩ ខា១២ និងខា១៣ ។ បើជាតំបន់ដែលមានការជន់លិចខ្លាំងពេល រដូវវស្សាដែលមានជំរៅទឹករហូតដល់ទៅ១៥០សម សមស្របសំរាប់ពពួកស្រូវឡើងទឹក មានពូជទេវតា ដូន និងខាវតាពេជ្រ ដែលជាប្រភេទពូជមានលទ្ធភាពពន្លូតដើមតាមទឹក ។

-ប្រភេទពូជស្រូវ

ពូជស្រូវត្រូវបានគេចែកជា២ប្រភេទយ៉ាងច្បាស់លាស់ គឺក្រុមវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺ (ប្រកាន់រដូវ) និងក្រុមអវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺ (មិនប្រកាន់រដូវ) ។ ក្រុមវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺ អាចធ្វើការដាំដុះបានតែ១ដងទេក្នុង១ឆ្នាំ ដោយការចេញផ្កាមានពេលវេលាទាក់ទងទៅនឹងរយៈពន្លឺ ហើយវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺនេះ អាចធ្វើការវាយតំលៃទៅតាមកំរិតរបស់វា គឺវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺកំរិតខ្សោយ ដែលដំណាំអាចនឹងចេញផ្កាក្នុងចន្លោះពីថ្ងៃទី១៥ ខែតុលាដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែវិច្ឆិកា និងវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺកំរិតខ្លាំង ដែលដំណាំអាចនឹងចេញផ្កាក្នុងចន្លោះពីថ្ងៃទី១៥ ខែវិច្ឆិកាដល់ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ។ ពពួកស្រូវនៅក្នុងក្រុមនេះគេពុំអាចកំណត់អាយុកាលអោយបានពិតប្រាកដទេ អាយុកាលនៃដំណាំអាចនឹងខុសគ្នា អាស្រ័យទៅនឹងពេលវេលាដាំដុះ ។ ចំណែកក្រុមអវេទរសភាពនឹងរយៈពន្លឺ អាចចេញផ្កាគ្រប់ពេលវេលា ហើយអាចធ្វើការដាំដុះបានច្រើនដងក្នុង១ឆ្នាំ ប្រសិនជាតំបន់នោះមានទឹកគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការធ្វើផលិតកម្ម។ ពូជទាំងនេះមានអាយុកាលច្បាស់លាស់ គិតពីពេលសាបរហូតដល់ពេលច្រូតកាត់ប្រមូលផល ។ គេអាចធ្វើការដាំដុះនៅរដូវប្រាំង ស្រោចស្រពជាស្រូវប្រដេញទឹក និងជាស្រូវដើមរដូវវស្សា ។

- ភាពធន់ទ្រាំទៅនឹងជម្ងឺ និងសត្វល្អិត

ពូជស្រូវអនុសាសន៍ចំនួនទាំង៣៥ពូជនេះធ្លាប់បានធ្វើការដាំដុះក្នុងផ្ទះសំណាញ់ ដើម្បីធ្វើពិសោធន៍ឆ្លុះបញ្ចាំងរកភាពធន់ទ្រាំទៅនឹងជម្ងឺ និងសត្វល្អិត ។ ចំពោះជម្ងឺ មានជម្ងឺប្លាស់ ជម្ងឺអ៊ុតត្នោត ។ ចំពោះសត្វល្អិតចង្រៃមាន មមាចត្នោត មមាចបៃតង មូសផ្លុង ដែលយើងបានសង្កេតឃើញថា មានពូជមួយចំនួនមានភាពធន់ទ្រាំទៅនឹងជម្ងឺ និងសត្វល្អិត ដែលការវាយតំលៃនេះយើងបានអោយជាពិន្ទុទៅលើការបំផ្លាញរបស់វា ។

- កំពស់ដើម

កំពស់ដើម ក៏ជាកត្តាមួយដែលយើងត្រូវគិតគូរផងដែរ បើជាប្រភេទស្រូវស្រាល កំពស់ត្រូវតែទាបជាងប្រភេទស្រូវកណ្តាល និងប្រភេទស្រូវធ្ងន់ ។ ប៉ុន្តែគេពុំគួរជ្រើសយកពូជដែលមានកំពស់ខ្ពស់ពេកដែរ ពីព្រោះវានាំអោយដួលដើមពេលទុំ ។ ខ្នាតនៃកំពស់ដើមរបស់ពូជនីមួយៗ គេកំណត់ពេលវេលាវាស់វែងនៅដំណាក់កាលស្រូវទុំស្លាបសេក (វាស់ពីផ្ទៃដីដល់ចុងនៃកួរ) ដែលកំនត់ដោយ

- ទាប មានកំពស់ទាបជាង ៧៥ សម
- មធ្យម មានកំពស់ពី ៨៥-១០៥ សម
- ខ្ពស់មធ្យម មានកំពស់ពី ១១០-១៣០ សម
- ខ្ពស់ មានកំពស់ខ្ពស់ជាង ១៣០ សម

- ភាពដួលដើម

ភាពដួល គឺជាការវាយតំលៃលើភាពរឹងមាំរបស់ដងដើមនៃពូជស្រូវនីមួយៗ ជាពិសេសនៅពេលដែលស្រូវទុំ ។ មានពូជភាគច្រើនដែលដួលរាបដល់ដីនៅពេលទុំ ប៉ុន្តែក៏មានពូជខ្លះដែលអាចនៅមានដើម ផ្នែកខ្លះនៅឈរពេល ស្រូវទុំ ចំនុចអវិជ្ជមាននៃការដួលដើមធ្វើអោយស្រូវមានគ្រាប់ស្កកច្រើននាំអោយមានទិន្នផលទាប ។ ស្រូវដួលវ៉ក់វីពុំទៅតាមទិសតែមួយ ធ្វើអោយមានការលំបាកដល់ការច្រូតកាត់ ជាពិសេសពុំសមស្របចំពោះការច្រូតកាត់ដោយគ្រឿង ម៉ាស៊ីន ។ ការដួលដើមពេលស្រូវទុំ បណ្តាលអោយកួរស្រូវប៉ះនឹងផ្ទៃទឹកធ្វើអោយគ្រាប់ស្រូវសើម ហើយគ្រាប់ស្រូវអាចនឹងដុះនៅនឹងកួរ បើជាពូជដែលមានរយះពេលដំណេកខ្លី ។ ដើម្បីធ្វើការវាយតំលៃលើភាពដួលដើម គេត្រូវគិតទៅលើភាគរយនៃដើមដែលដួល និងភាគរយនៃដើមដែលនៅឈរដោយអោយជាពិន្ទុ

- 0 មិនដួល
- 1 ដួលតិចជាង ២0%
- 3 មានដួលដើមពី ២0-៤0 %
- 5 មានដួលដើមពី ៤១-៦0 %
- 7 មានដួលដើមពិ ៦១-៨0 %
- 9 មានដួលដើមលើសពី ៨0 %

- ភាពស្វិតពេលបោកបែន

ភាពស្វិតនៃគ្រាប់ក៏ជាកត្តាសំខាន់របស់ពូជដែលកសិករត្រូវគិតគូផងដែរ ពីព្រោះបើគ្រាប់ស្រូវស្វិតពេក វានឹងធ្វើអោយពិបាកនៅពេលបោកបែន បោកពុំបានស្អាតអស់ ធ្វើអោយបាត់បង់ទិន្នផល ។

ជាទូទៅ លទ្ធភាពបោកបែនគេអាចធ្វើការវាយតំលៃដោយយកដៃច្បូតកួរស្រូវដោយទំងន់ដៃស្រាលៗ នៅពេលស្រូវទុំបានប្រហែល៨៥% ។ លក្ខណៈខាងក្រោមនេះ គឺបង្ហាញពីស្ថានភាពស្រូវដែលមានលក្ខណៈពិបាកបោកមធ្យម និងងាយស្រួលបោក។

- 1 ពិបាក បើច្បូតទៅមានតែគ្រាប់ខ្លះប្រហែល ១ % ឬគ្មានគ្រាប់ធ្លាក់សោះ
- 3 ពិបាកមធ្យម បើច្បូតទៅមានប្រហែលពី ១-៥ % គ្រាប់ស្រូវជ្រុះ
- 5 មធ្យម បើច្បូតទៅមានប្រហែលពី ៦-២៥ % គ្រាប់ស្រូវជ្រុះ
- 7 ងាយស្រួល បើច្បូតទៅមានប្រហែលពី ២៦-៥0៥ គ្រាប់ស្រូវជ្រុះ
- 9 ស្រួល បើច្បូតទៅមានគ្រាប់ស្រូវជ្រុះពី ៥១-១00 %

- អត្រានៃការកិនជាអង្ករ

អត្រានៃការកិនជាអង្ករ គឺជាលទ្ធភាពរបស់ពូជស្រូវដែលផ្តល់ទៅជាគ្រាប់អង្ករនៅពេលកិនជាអង្ករសំរិត តែកត្តានេះក៏មានទំនាក់ទំនងទៅលើសំណើមគ្រាប់ និងកំរិតភាពទុំនៅក្នុងពេលធ្វើការច្រូតកាត់ បច្ចេកទេសក្រោយការប្រមូលផល ការហាលសំងួត ការរក្សាទុកដាក់ និងគុណភាពរបស់ម៉ាស៊ីនកិនស្រូវផងដែរ ។ អត្រាអង្ករដែលទទួលបានក្រោយពេលកិនមាន អង្ករដើម និងអង្ករចុង ក្នុងនោះមានៈ

- អង្កាម ទទួលបានពី ២0-២២%

- កន្ទក់ ឬចុងអង្កាម   ទទួលបានពី ៨-១០%

- អត្រាអង្ករសុទ្ធ   ទទួលបានពី ៦៨-៧០%

ពូជស្រូវដែលល្អ ក្រោយពេលកិនជាអង្ករ អត្រាកិនជាអង្ករសំរិត អាចទទួលបានពី ៦៨-៧០% នៃបរិមាណស្រូវសរុប ។

- ភាពទទួលយកនៃអង្ករ

គឺជាទិដ្ឋភាពទូទៅនៃរូបរាងដែលយើងបានមើលឃើញនូវរូបរាង ពណ៌សម្បុរ និងលក្ខណៈរបស់អង្ករដែលគួរអោយយើងចង់បាន ។

- ភាពទទួលយកនៃបាយ

គឺជាទិដ្ឋភាពទូទៅដែលយើងបានមើលឃើញនូវលក្ខណៈរបស់បាយ និងរសជាតិដែលយើងចង់បាន ។

- ភាពថ្លានៃគ្រាប់អង្ករ

ជាភាពដែលមើលឃើញនូវភាពថ្លារបស់គ្រាប់អង្ករ ដែលមាននៅលើផ្ទៃទាំងមូលរបស់គ្រាប់អង្ករ ដែលបានអោយជាពិន្ទុដូចខាងក្រោមៈ

- 1 ថ្លា
- 5 មធ្យម
- 9 ស្រអាប់

- ភាពបាយរឹង

គុណភាពនៃអង្ករដែលដាំទៅជាបាយមានសភាពរឹង រឺទន់ អង្ករបាយឡើង រឺអង្ករបាយមិនឡើង នេះជាលក្ខណៈរបស់ពូជដែលមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងសមាសធាតុគីមី ដែលមាននៅក្នុងគ្រាប់អង្ករ ។ កំរិតភាគរយអាមីឡូសភាពអន្ទិលសីតុណ្ហភាពក្នុងពេលចំអិនភាពរីកមាឌពី អង្ករទៅបាយ ។ សមាសភាពអាមីឡូសអាចនឹងមានការប្រែប្រួលប្រមាណជា ៦% ទៅតាមរដូវដាំដុះ និងអាស្រ័យទៅតាមបរិស្ថានដាំដុះ ហើយខាងក្រោមនេះជាកំរិត សមាសភាពអាមីឡូស អាចកំណត់ពីស្ថានភាពរបស់បាយ ៖

- សមាសភាពអាមីឡូសមានខ្ពស់ជាង ២៥% ជាអង្ករឡើងបាយខ្លាំង (ហៅថាបាយរឹង)
- សមាសភាពអាមីឡូសមានពី ២០-២៥% ជាអង្ករឡើងបាយមធ្យម (ហៅថាបាយទន់មធ្យម)
- សមាសភាពអាមីឡូសមានពី ១០-២០% ជាអង្ករមិនឡើងបាយ (ហៅថាបាយទន់)
- សមាសភាពអាមីឡូសមានពី ២-១០% ជាអង្ករមិនឡើងបាយ (ហៅថាបាយទន់ខ្លាំង)

- ភាពសពោះនៃគ្រាប់អង្ករ

ភាពសពោះនៃគ្រាប់អង្ករ ជាភាពដែលមើលឃើញចំនុចសនៅលើផ្ទៃរបស់គ្រាប់អង្ករ ដែលមាននៅលើផ្នែកផ្សេងរបស់គ្រាប់អង្ករ ភាពសពោះមើលឃើញនៅលើផ្នែកផ្សេងនៃគ្រាប់អង្ករ ៖

- សផ្នែកពោះ   ផ្នែកសមាននៅខាងលើផ្នែកពោះនៃគ្រាប់អង្ករ
- សក្នុងបណ្តូល   ផ្នែកសមាននៅខាងក្នុងបណ្តូលនៃគ្រាប់អង្ករ
- សផ្នែកខ្នង   ផ្នែកសមាននៅលើផ្នែកខាងខ្នងនៃគ្រាប់អង្ករ

ភាពសពោះនេះត្រូវបានគេដាក់ពិន្ទុ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- 0 គ្មានចំនុចសនៅលើគ្រាប់អង្ករ

- 1 តូចផ្ទៃសពោះ តូចជាង 10 %

- 5 មធ្យមផ្ទៃសពោះ មានពី 10-20% ធៀបទៅនឹងផ្ទៃនៃគ្រាប់ទាំងមូល

- 9 ធំផ្ទៃសពោះមានទំហំធំជាង 20% ធៀបទៅនឹងផ្ទៃនៃគ្រាប់ទាំងមូល

- ប្រវែងគ្រាប់

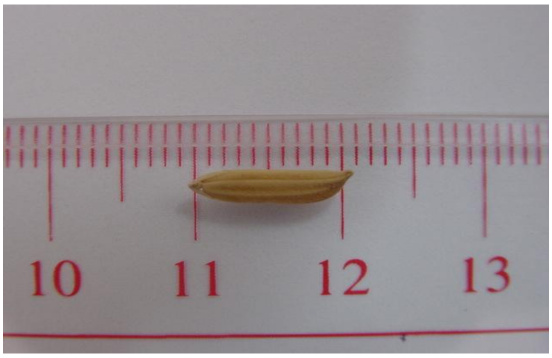

ប្រវែងគ្រាប់ គឺជាការវាស់ប្រវែងបណ្តោយគ្រាប់ ដោយគិតចាប់ពីចុងនៃក្បាលគ្រាប់ទៅចុងកន្ទុយគ្រាប់ ដោយគិតខ្នាតជាម.ម(បើគ្រាប់ពូជស្រូវមានកន្ទុយពុំគិតដល់ប្រវែងកន្ទុយទេ)វាស់លើសំណាកចំនួន១០គ្រាប់ និងមានការកំណត់កំរិតដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- វែងខ្លាំង វែងជាង ៧,៥៥ ម.ម

- វែង ៦,៦១-៧,៥០ ម.ម

- មធ្យម ៥,៥១- ៦,៦០ ម.ម

- ខ្លី ខ្លីជាង ៥,៥០ ម.ម

- ទំរង់គ្រាប់

ទំរងគ្រាប់ គឺជាប្រវែងផលធៀបរវាងប្រវែងបណ្តោយគ្រាប់ លើប្រវែងទទឹងគ្រាប់ ដោយគិតតាមខ្នាតដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- វែងរលូន បើវែងជាង ៣,០ ម.ម

- មធ្យម ពី ២,១-៣,០ ម.ម

- ខ្លីកន្តុល ពី១,១-២,០ម.ម

- មូល ១,០ រឺ ខ្លីជាង

- ក្លិនក្រអូប

ក្នុងការវាយតំលៃ ទៅលើក្លិនក្រអូបរបស់អង្ករ គឺគេធ្វើតេស្តទៅលើអង្ករនៅដោយប្រើវិញ្ញាណផ្ទាល់ រឺប្រើសូលុយស្យុងគឿះ និងការធ្វើតេស្តទៅលើរសជាតិបាយដោយអោយតំលៃជាពិន្ទុ ៖

0 - គ្មានក្លិនក្រអូប

១ - ក្រអូបតិច

២ - ក្រអូបខ្លាំង

៣. ជំហាននៃការជ្រើសរើសពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាប និងសំនួរគន្លឹះដែលទាក់ទងនឹងប្រព័ន្ធក្សេត្រ.បរិស្ថាន ដំណាំស្រូវ

ក្នុងផ្នែកនេះមានគន្លឹះជាច្រើនដើម្បីជួយភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ និងកសិករជ្រើសរើសពូជស្រូវអនុសាសន៍សំរាប់ធ្វើការសាកល្បងធ្វើការបង្ហាញ និងធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយពូជស្រូវកសិករដែលបានដាំក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌតំបន់ទំនាបនៅរដូវវស្សា ។ ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងស្រូវវស្សានៅតំបន់ទំនាបត្រូវបានគេដាំដុះនៅស្រែដែលមានភ្លឺស្រែសំរាប់ទប់ទឹកនៅក្នុងរដូវភ្លៀង ។ គេអាចចែកដីស្រែទំនាបជាបីតំបន់គឺ តំបន់ទំនាបខ្ពស់ ទំនាបមធ្យម និង ទំនាបទាបអាស្រ័យទៅនឹងកំពស់ រយៈពេលដែលគេអាចរក្សាទឹកអោយនៅបាន ។ ជារួមមកដីនៅតំបន់ទំនាបជាដីរំពឹងទឹកភ្លៀងនិងដីដែលត្រូវការស្រោចស្រពផង ។

គន្លឹះផ្សេងៗ ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ដើម្បីជ្រើសរើសពូជស្រូវយោងទៅតាមប្រភេទដីទំនាបនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌទាំងនេះគឺ

គន្លឹះទី១ ដីទំនាបខ្ពស់រំពឹងទឹកភ្លៀង

គន្លឹះទី២ ដីទំនាបមធ្យមរំពឹងទឹកភ្លៀង

គន្លឹះទី៣ ដីទំនាបទាបរំពឹងទឹកភ្លៀង

៣.១.សំនួរគន្លឹះសំរាប់ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង

៣.១.១ គន្លឹះទី១ ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់រំពឹងទឹកភ្លៀង

១.តើបញ្ហាមមាចត្នោតកើតឡើងញឹកញាប់ទេក្នុងស្រែរបស់អ្នក — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ គ្រូ អ៊ីអ៊ែកេសរ និងជលសារ សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬការបង្ហាញ

| ទេ ↓

២.តើស្ថានភាពទឹកអាចមាននៅក្នុងស្រែសំរាប់រយះពេល៧៥-៨៥ថ្ងៃ — បាទ → មើលសំនួរទី ៧ (ពូជស្រូវដែលអាចដាំនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់ឬមធ្យម)

| ទេ ↓

៣.តើដាំស្រូវសំរាប់លក់? — បាទ → មើលសំនួរទី៥

| ទេ ↓

៤.ភាពដួល ភាគរយអង្ករ ឬលទ្ធភាពបោក បែន គឺជាបញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់ចំពោះពូជស្រូវដែលអ្នកបានធ្វើ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវស្រាលបី យោងទៅតាមពិន្ទុដែលទាក់ទងបញ្ហា

| ទេ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវស្រាលបី ផ្អែកតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កសិករ

↓

៥.តើមានទីផ្សាក្នុងស្រុកសំរាប់ពូជស្រូវ ក្រអូប — បាទ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវសែនពិដោរសំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬបង្ហាញ

ទេ ↓

៦.តើមានទីផ្សារក្នុងស្រុកសំរាប់ពូជស្រូវរបាយឡើងទេ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជបីពី អ៊ីអ៊ែ៦៦ អ៊ីអ៊ែ៧២ គ្រូ ជលសារ បារាយ និង រហាត់ផ្អែកទៅតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កសិករ

ទេ → ជ្រើសរើសពូជ អ៊ីអ៊ែកេសរ និង រំពេសំរាប់ធ្វើការសាកល្បងឬការបង្ហាញ

↓

៧.តើដាំស្រូវសំរាប់លក់ទេ — បាទ → មើលសំនួរទី៩

ទេ ↓

៨.ភាពដួល ភាគរយអង្ករ ឬលទ្ធភាពបោកគឺជាបញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់ចំពោះពូជស្រូវប្រពៃណីដែលអ្នកបានធ្វើ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជបី ពីក្រុមពូជស្រូវស្រូវស្រាល (ដាំនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់) និងក្រុមស្រូវកណ្តាល (ដាំនៅតំបន់ទំនាបមធ្យមឬតំបន់ខ្ពស់) ទៅតាមពិន្ទុដែលទាក់ទងបញ្ហា

ទេ → ជ្រើសរើសពូជបី ពីក្រុមពូជស្រូវស្រាល (ដាំនៅតំបន់ទំនាបខ្ពស់) និងក្រុមស្រូវកណ្តាល (ដាំនៅតំបន់ទំនាបមធ្យមឬតំបន់ខ្ពស់) ទៅតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កសិករ

↓

៩.តើមានទីផ្សារ(ក្នុងស្រុក)សំរាប់ពូជស្រូវក្រអូប — បាទ → ជ្រើសរើសពូជសែនពិដោរសំរាប់ធ្វើការសាកល្បងឬបង្ហាញ

ទេ ↓

១០.តើមានទីផ្សារ(ក្នុងស្រុក)សំរាប់ពូជស្រូវអង្ករបាយរឹង — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ អ៊ីអ៊ែ៦៦ អ៊ីអ៊ែ៧២ គ្រូ ជលសាបារាយា រហាត់ យោងទៅតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កសិរ

↓ ទេ → ជ្រើសរើសពូជ អ៊ីអ៊ែកេសរ សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬការបង្ហាញ

៣.១.២ គន្លឹះទី២ ជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបកណ្តាលពឹងទឹកភ្លៀង

១. មានភ្លៀងទៀងទាត់ និងគ្រប់គ្រាន់ទេរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយជំរៅទឹកក្នុងស្រែតិចជាង ៣០សមប្មទេ — បាទ → មើលសំនួរលេខ៧ (ពូជស្រូវមិនប្រកាន់រដូវប

↓ ទេ

២. តើដាំស្រូវដើម្បីលក់ — បាទ → មើលសំនួរលេខ៥

↓ ទេ

៣.. តើការបំផ្លាញរបស់សត្វមមាចត្នោតគឺជាបញ្ហាសំខាន់នៅក្នុងស្រែរបស់អ្នក — បាទ → ជ្រើសរើសពូជរាំងជ័យ និង ពូជខា៤សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង និងធ្វើបង្ហាញ

↓ ទេ

៤. ភាពដួល ភាគរយអង្ករ ឬលទ្ធភាពបោកគឺជាបញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់ចំពោះពូជស្រូវដែលអ្នកបានធ្វើនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជបីគឺ ពូជខា១-៤ ខា១១ និងរាំងជ័យយោងទៅលើពិន្ទុចំពោះបញ្ហា ដែលពាក់ព័ន្ធ

ទេ → ជ្រើសរើស ពូជខា១-៤ ខា១១ និងរាំងជ័យយោងទៅតាមចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់កសិករ

៥.តើមានទីផ្សារក្នុងស្រុកសំរាប់ពូជស្រូវក្រអូប — បាទ → ជ្រើសរើសពូជផ្ការំចេក ផ្ការំចង់ និងផ្ការំដួល សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬ បង្ហាញ

↓ ទេ

៦. តើមានទីផ្សារក្នុងស្រុកសំរាប់ពូជស្រូវដែលដាំទៅជាបាយឡើង — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ សន្តិភាព២ ៣ ខា១ ខា១១ ពពូលសារិកា និង រាំងជ័យសំរាប់ធ្វើការ សាកល្បង ឬបង្ហាញ

ទេ → ជ្រើសរើសពូជ ខា២ -ខា៦និង សន្តិភាព១ យោងទៅតាមចំនង់ចំនូល ចិត្តរបស់កសិករ

៧. តើការបំផ្លាញរបស់សត្វមមាចត្នោតគឺជាបញ្ហាសំខាន់នៅក្នុងស្រែរបស់អ្នកក — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ សន្តិភាព១,២ រាំងជ័យ និងសារិកា យោងទៅតាមចំនង់ចំនូលចិត្តរបស់កសិករ

| ទេ → ជ្រើសរើសពូជ សន្តិភាព ១.២.៣ សារិកា រាំងជ័យ ខា១ ២ ៣ ១១ និងពពូល យោងទៅ តាមការចំនង់ចំនូលចិត្តរបស់កសិករ

៣.១.៣ គន្លឹះទី៣: ការជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្រូវនៅតំបន់ទំនាបទាប(ស្រែជម្រៅ) ពឹងទឹកភ្លៀង

១. តើការដាំដំណាំឆ្លាស់ស្រូវ-ស្រូវ (ដាំដើមរដូវវស្សា និង ក្នុងរដូវវស្សា) បានអនុវត្តនៅក្នុងស្រែ — បាទ → មើលសំនួរទី៤ (ដំណាំស្រូវដើមរដូវវស្សា)

| ទេ ↓

២. តើការបំផ្លាញរបស់សត្វមមាចត្នោតគឺជាបញ្ហាសំខាន់នៅក្នុងស្រែរបស់អ្នកក — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ រាំងជ័យ ខា១២សំរាប់ធ្វើការសាកល្បងប្រៀបធៀបជាមួយពូជដែលធ្លាប់ប្រើបច្ចុប្បន្ន

| ទេ ↓

៣. ភាពដួល ភាគរយអង្កា ឬលទ្ធភាពបោកគឺជាបញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់ចំពោះពូជស្រូវដែលអ្នកបានធ្វើនាពេល បច្ចុប្បន្ននេះ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ ខា៥-៩ និង ១២-១៣ យោងទៅតាមពិន្ទុ សំរាប់កំណត់បញ្ហាដែលទាក់ទង

| ទេ ↓

៤.តើដំណាំស្រូវដើមរដូវវស្សាត្រូវបានគេដាំដើម្បីលក់ — បាទ → មើលសំនួរទី៦

| ទេ ↓

៥.តើសត្វមមាចត្នោតគឺជាបញ្ហសំខាន់ទេ ចំពោះដំណាំស្រូវ ដើមរដូវវស្សា — បាទ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ែរ ៦៦ គ្រូ អ៊ីអ៊ែកេសរ បារាយណ៍ និងជលសារ សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង និងបង្ហាញ

ទេ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ែ៦៦ អ៊ីអ៊ែ៧២ អ៊ីអ៊ែកេសរ គ្រូ បារាយណ៍ រហាត់ ជលសារ រំពេ និង សែនពិដោរ ផ្អែកទៅតាមការចូលចិត្តរបស់កសិករ

៦.តើទីផ្សារក្នុងស្រុកចូលចិត្តពូជស្រូវបាយរឹងទេ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ែ៦៦ អ៊ីអ៊ែ៧២ គ្រូ បារាយណ៍ និងរំពេ យោងទៅតាមការ ចូលចិត្តរបស់កសិករ។ សំរាប់ដំណាំស្រូវរដូវវស្សាមើល សំនួរទី៧សំរាប់ការជ្រើសរើសពូជដំណាំទី២

ទេ → ជ្រើសរើសពូជ អ៊ីអ៊ែកេសរ ជលសារនិង សែនពិដោរ សំរាប់ដំណាំដើមរដូវវស្សា។ សំរាប់ដំណាំស្រូវរដូវវស្សាមើល សំនួរទី៧សំរាប់ការជ្រើសរើសពូជដំណាំទី២

៧.ទឹកភ្លៀងទៀងទាត់ និង គ្រប់គ្រាន់ទេរៀងរាល់ឆ្នាំ ហើយជំរៅទឹកក្នុងស្រែតិចជាង ៥០ សមឬទេ? — បាទ → មើលសំនួរទី១០ (ពូជស្រូវធ្ងន់)

ទេ ↓

៨. តើសត្វមមាចត្នោតគឺជាបញ្ហាសំខាន់ទេចំពោះដំណាំស្រូវដើមរដូវវស្សាទេទ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ ខា១២ សំរាប់ធ្វើការ សាកល្បង ឬការបង្ហាញ ប្រៀបធៀប ជាមួយពូជ ដែលធ្លាប់ប្រើក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

ទេ ↓

៩.ភាពដួលល ភាគរយអង្ករ ឬលទ្ធភាពបោកគឺជាបញ្ហាដែលគួរអោយកត់សំគាល់ ចំពោះពូជស្រូវប្រពៃណីដែលអ្នកបានធ្វើនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជពីពី ខា៥-៩ និង ១២-១៣ យោងទៅតាមពិន្ទុសំរាប់បញ្ហាដែលទាក់ទង

ទេ → ជ្រើសរើសពូជពីពី ខា៥-៩ និង ១២-១៣ យោងទៅការចំនង់ចំនូលចិត្តរបស់កសិករ

↓

១០.តើស្រូវដាំសំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ រាំងជ័យ ខា៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១២ និង ១៣ សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬការបង្ហាញ

ទេ ↓

១១.តើទីផ្សារក្នុងស្រុកត្រូវការអង្កបាយយឡើងឬទេ — បាទ → ជ្រើសរើសពូជ រាំងជ័យ ខា ៧ ៩ ១២ និង ១៣ សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឫបង្ហាញ

ទេ → ជ្រើសរើសពូជ ខា៤ ៥ ៦ ៨

សំរាប់ធ្វើការសាកល្បង ឬធ្វើការបង្ហាញ

៣.២ ការផ្សព្វផ្សាយពូជក្នុងសហគមន៍កសិករ

ការផ្សព្វផ្សាយពូជស្រូវក្នុងស្រទាប់កសិករនៅប្រទេសកម្ពុជា លោកអ្នកគួរធ្វើការអនុវត្តន៍ តាមជំហានដូចខាងក្រោម ៖

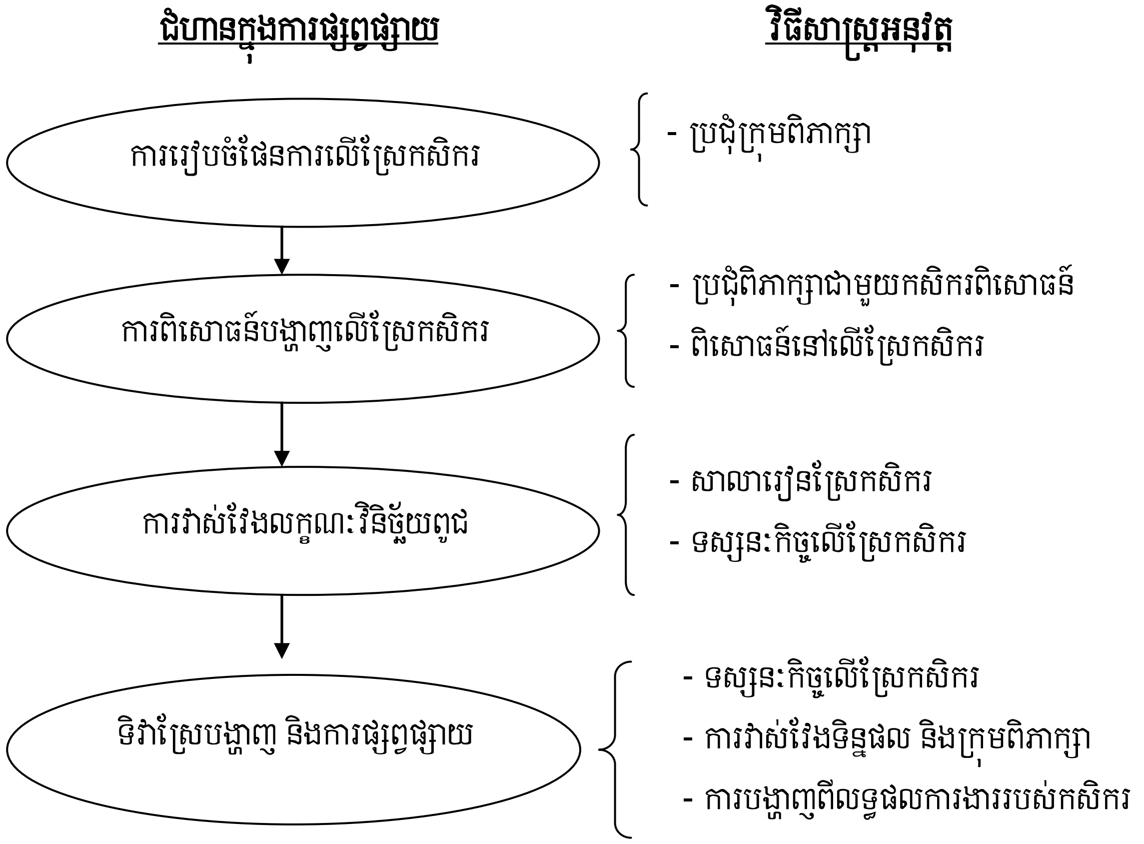

ក-ការរៀបចំផែនការលើស្រែកសិករ

នៅក្នុងការរៀបចំផែនការ លោកអ្នកត្រូវធ្វើការប្រជុំពិភាក្សារវាងក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយ ដោយធ្វើការពិភាក្សាលើចំណុចមួយចំនួនដូចជា ធ្វើការកំណត់ទីតាំងផ្សព្វផ្សាយ កំណត់ប្រភេទពូជស្រូវដែលត្រូវធ្វើការផ្សាយផ្សាយ សកម្មភាពអនុវត្តលើស្រែកសិករ និងកសិករចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការផ្សព្វផ្សាយ ។

- ធ្វើការកំណត់តំបន់ផ្សព្វផ្សាយៈ លោកអ្នកត្រូវធ្វើការកំណត់នូវតំបន់ដែលត្រូវផ្សព្វផ្សាយទៅតាមប្រព័ន្ធកេ្សត្របរិស្ថានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងផ្តល់អាទិភាពដល់តំបន់ដែលការប្រើប្រាស់ពូជរបស់កសិករនៅមានលក្ខណៈប្រពៃណីនៅឡើយ (ពូជផ្តល់ទិន្នផលទាប) ។

- ការកំណត់ប្រភេទពូជស្រូវ៖ នៅពេលជ្រើសរើសតំបន់រួចរាល់ លោកអ្នកត្រូវធ្វើការកំណត់ប្រភេទពូជទៅតាមប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់តំបន់នោះ ដោយអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រដូចបានអធិប្បាយនៅក្នុងផ្នែកខាងលើ ។
- រៀបចំសកម្មភាពអនុវត្តន៍៖ សកម្មភាពការងារសំខាន់ៗដែលត្រូវធ្វើការរៀបចំរួមមាន ដំណើរការនៃការពិសោធន៍លើស្រែកសិករ ការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន ការវាយតម្លៃ និងទិវាស្រែបង្ហាញ និងធ្វើការបែងចែកទៅតាមពេលវេលា សកម្មភាពអនុវត្ត វិធីសាស្ត្រ និងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ ។
- ការកំណត់កសិករចូលរួម៖ លោកអ្នកត្រូវធ្វើការកំណត់ចំនួន និងប្រភេទកសិករដែលត្រូវចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការនៃការផ្សព្វផ្សាយទៅតាមជំហានដែលត្រូវអនុវត្តដូចជា ការពិសោធន៍បង្ហាញ ការតាមដានកូនស្រែពិសោធន៍ ការវាស់វែងទិន្នន័យប្រៀបធៀប និងការវាយតម្លៃនៅពេលប្រមូលផល ។

ខ-ការពិសោធន៍បង្ហាញ

ក្រោយពីបានរៀបចំផែនការផ្សព្វផ្សាយរួចរាល់ លោកអ្នកត្រូវចាប់ផ្តើមដំណើរការពិសោធន៍ពូជស្រូវលើស្រែកសិករផ្ទាល់ទៅតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ (ស្របទៅតាមរដូវកាលដាំដុះរបស់កសិករ) ។ លោកអ្នកគួរធ្វើការពិសោធន៍លើកូនស្រែចំនួន៥កូនស្រែក្នុងមួយឃុំ ដែលអាចតំណាងអោយប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីណាមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង ។ ក្នុងការរៀបចំការងារនេះ លោកអ្នកត្រូវអនុវត្តតាមចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ៖

- ទំនាក់ទំនង និងសហការជាមួយរដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានក្នុងតំបន់ដើម្បីជ្រើសរើសកូនស្រែពិសោធន៍ ។ ក្នុងការពិសោធន៍បង្ហាញ លោកអ្នកគួរធ្វើការជ្រើសរើសកូនស្រែដែលស្ថិតនៅជិតតំបន់រស់នៅរបស់កសិករ និងជាកូនស្រែដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ក្នុងការគ្រប់គ្រងទឹកបាន និងកត្តាចង្រៃបាន (មានទឹកគ្រប់គ្រាន់ និង ចៀសផុតពីការប្រថុយប្រថាននៃសត្វកណ្តុរ ជាដើម) ។
- ធ្វើការប្រជុំជាមួយក្រុមកសិករដែលជាម្ចាស់កូនស្រែ និងកសិករពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្ហាញពីសារៈប្រយោជន៍ និងបច្ចេកទេសនៃការងារពិសោធន៍ ។ សំណូមពរអោយកសិករចូលរួម និងអនុវត្តនៅគ្រប់ដំណើរការនៃការងារពិសោធន៍ ដូចជា ការដាំដុះ ការតាមដាន ការថែទាំ និងការប្រមូលផល ។
- រៀបចំនូវសម្ភារៈបន្ថែម សម្រាប់ជួយដល់កសិករលើការងារពិសោធន៍ (បើចាំបាច់) ដែលមានដូចជា ពូជស្រូវពិសោធន៍បង្ហាញ និងការចំណាយចាំបាច់ផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត ។
- លោកអ្នកគួរចូលរួមក្នុងដំណើរការពិសោធន៍បង្ហាញជាមួយកសិករផ្ទាល់ ដើម្បីធ្វើការតាមដាន និងសម្របសម្រួលនូវសកម្មភាពអនុវត្តរបស់កសិករ ។
- តាំងបង្ហាញនូវផ្លាកសញ្ញាកូនស្រែពិសោធន៍ ដោយធ្វើការសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើប្រភេទពូជ ដែលបានធ្វើការពិសោធន៍បង្ហាញ ដើម្បីអោយកសិកររស់នៅជុំវិញ និងកសិករដែលឆ្លងកាត់អាចធ្វើការកត់សម្គាល់បាន ។ ផ្លាកសញ្ញាកូនស្រែនេះ ត្រូវសរសេរជាលក្ខណៈសាមញ្ញ និងមានលក្ខណៈទាក់ទាញដល់កសិករ ដើម្បីអោយគាត់មានចំណាប់អារម្មណ៍ និងអាចយល់បាន ។

គ- ការវាស់វែងពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពូជ

ការត្រួតពិនិត្យតាមដានការពិសោធន៍បង្ហាញ ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលលូតលាស់នៃដំណាំស្រូវ និងនៅដំណាក់កាលប្រមូលផល ។ ការងារនេះធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណង ធ្វើការបង្ហាញពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ពូជដែលត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ ដោយធ្វើការប្រៀបធៀបរវាងពូជដែលត្រូវផ្សព្វផ្សាយ ជាមួយពូជដែលកសិករតែងតែប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណើរការផលិតកម្មដំណាំស្រូវរបស់គាត់ ។ ដើម្បីអនុវត្តការងារនេះ លោកអ្នកអាចប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រមួយចំនួនដូចជា សាលារៀនស្រែកសិករ ការវាស់វែងពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពូជ និងទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ ។

- **សាលារៀនស្រែកសិករ** ការបង្កើតឡើងនូវសាលារៀនស្រែកសិករ គឺដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលដល់ក្រុមកសិករពីបច្ចេកទេសដាំដុះ និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការត្រួតពិនិត្យមើលលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ពូជ ។ ការងារធ្វើឡើងនៅដំណាក់កាលលូតលាស់នៃដំណាំស្រូវ និងនៅដំណាក់កាលប្រមូលផល ដោយមានការបង្ហាញជាទ្រឹស្តី មេរៀន និងការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់នៅលើស្រែបង្ហាញ និងលើស្រែកសិករ ។ កសិករដែលត្រូវចូលរួម នៅក្នុងសាលារៀនស្រែកសិករនេះគួរមានចំនួន២០នាក់ ដែលជាកសិករម្ចាស់កូនស្រែពិសោធន៍ និងកសិករ ជិតខាង ។
- **ទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ** នៅក្នុងពេលដំណាលគ្នាទៅនឹងការអនុវត្តលើស្រែកសិករផ្ទាល់របស់សាលារៀនស្រែកសិករ លោកអ្នកគួរមានការរៀបចំអោយមានជាទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករផ្ទាល់ដោយមានការចូលរួមពីកសិករជិតខាងផងដែរ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យ និងការតាមលើកម្រិតនៃការលូតលាស់របស់កូនស្រែបង្ហាញ និងកូនស្រែកសិករដែលស្ថិតនៅជុំវិញ ។

ឃ- ទិវាស្រែបង្ហាញ

នៅដំណាក់កាលប្រមូលផល មុនពេលច្រូតកាត់(១ឬ២ថ្ងៃ) លោកអ្នកត្រូវរៀបចំអោយមានជាទិវាស្រែ បង្ហាញដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗនៅក្នុងតំបន់ ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃពីគុណភាព និងបរិមាណនៃទិន្នផលរបស់ កូនស្រែ បង្ហាញ និងកូនស្រែកសិករ និងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយពូជទៅដល់កសិករផ្សេងៗនៅក្នុងតំបន់ និងក្រៅតំបន់ ។ អ្នកដែលត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការងារនេះ គួរមានចំនួន ៧០-១០០នាក់ រួមមានមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋានក្នុងតំបន់ និងកសិករដែលនៅក្នុងនិងក្រៅតំបន់ ។ នៅក្នុងការងារនេះ លោកអ្នកត្រូវរៀបចំជាទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ ការវាស់វែងទិន្នផល ក្រុមពិភាក្សា និងការបង្ហាញលទ្ធផល ។

- **ទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ** លោកអ្នកត្រូវអនុញ្ញាត្តិអោយអ្នកចូលរួម បានចុះទស្សនាផ្ទាល់លើកូនស្រែពិសោធន៍បង្ហាញ និងកូនស្រែកសិករ ក្រោមការសម្របសម្រួលពីមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ និងម្ចាស់កូនស្រែ ដោយមានការបង្ហាញពីដំណើរការ និងលទ្ធផលនៃការពិសោធន៍ពូជនេះ ។ កូនស្រែដែលត្រូវបង្ហាញគួរមានចំនួន៥កូនស្រែ តាមតែអាចធ្វើទៅបាន ។
- **ការវាស់វែងទិន្នផល** នៅពេលជាមួយគ្នា ត្រូវធ្វើការវាស់វែងទិន្នផលរបស់ពូជស្រូវ តាមរយៈការច្រូតកាត់ផ្ទាល់នៅលើកូនស្រែពិសោធន៍បង្ហាញ ។ ក្នុងករណីពូជពិសោធន៍ មានទំនាក់ទំនងទៅនឹងគុណភាពពូជ លោកអ្នកត្រូវរៀបចំអោយមានការប្រៀបធៀបគុណភាពពូជពិសោធន៍ ជាមួយពូជក្នុងតំបន់របស់គាត់ ។

- **ក្រុមពិភាក្សា** ក្រោយពីបានទស្សនា និងវាស់វែងទិន្នផលរួចរាល់ លោកអ្នកគួរបង្កើតអោយមានក្រុមពិភាក្សាតូចៗ ដែលមានសមាជិកប្រមាណ១០នាក់ ដើម្បីពិភាក្សាទៅលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ពូជទាំង បរិមាណ និងគុណភាពពូជពិសោធន៍បង្ហាញនិងពូជក្នុងស្រុក និងធ្វើការវាយតម្លៃចុងក្រោយ ។ នៅក្នុងក្រុម នីមួយៗ គួរមានអ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ជាមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយ និងកសិករដែលបានចូលរួមនៅក្នុងសាលារៀនស្រែកសិករ ។
- **ការបង្ហាញលទ្ធផល** ក្រោយពីបានពិភាក្សារួចរាល់ លោកអ្នកត្រូវអោយមានតំណាងធ្វើការបង្ហាញនូវលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាទៅតាមក្រុមនីមួយៗ ដល់អ្នកចូលរួមផ្សេងៗទៀត ។ ជាចុងក្រោយអ្នកសម្រប សម្រួល ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃរួមនូវលទ្ធផលនៃការបង្ហាញទាំងនេះ និងធ្វើការសន្និដ្ឋានជាចុងក្រោយដោយបញ្ចប់កម្មវិធីទិវាស្រែបង្ហាញ ។

៣.៣. ការចំណាយលើការងារផ្សព្វផ្សាយ

ការចំណាយលើការងារផ្សព្វផ្សាយពីពូជស្រូវទំនើប ប្រែប្រួលទៅតាមចំនួនកូនស្រែពិសោធន៍បង្ហាញ និងចំនួនអ្នកចូលរួមក្នុងដំណើរការផ្សព្វផ្សាយ និងប្រភេទនៃសកម្មភាពផ្សាយ ។ ការចំណាយខាងក្រោមនេះ គឺការចំណាយលើដំណើរការផ្សព្វផ្សាយពូជស្រូវ ដោយមានកូនស្រែបង្ហាញចំនួន ៥ កូនស្រែនៅក្នុងតំបន់ដែលបានកំណត់ជ្រើសរើស ។

ក.ការរៀបចំផែនការលើស្រែកសិករ

នៅក្នុងការរៀបចំផែនការផ្សព្វផ្សាយ លោកអ្នកត្រូវរៀបចំការប្រជុំពិភាក្សា ដោយមានសមាជិកចូលរួមចំនួន ៥នាក់ (ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ) ដែលមានរយៈពេល ១ ថ្ងៃ ។

ការចំណាយលើការរៀបចំផែនការផ្សព្វផ្សាយពូជស្រូវ ៖

ល.រ	*មុខចំណាយ*	*ឯកតា*	*បរិមាណ*	*តម្លៃរាយ*	*តម្លៃសរុប*
១	ការចំណាយសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ	នាក់	៥	១០	៥០
២	អាហារសម្រន់និងភេសជ្ជៈ	នាក់	៥	១	៥
៣	សម្ភារៈសម្របសម្រួល	សំរាប់	១	១០	១០
	សរុប			៦៥ ដុល្លារអាមេរិក	

ខ.ការចំណាយលើការរៀបចំស្រែពិសោធន៍បង្ហាញ

នៅក្នុងការរៀបចំស្រែបង្ហាញ លោកអ្នកត្រូវរៀបចំការប្រជុំក្រុមកសិករ និងសម្របសម្រួលនៅក្នុងដំណើរការដាំដុះកូនស្រែពិសោធន៍ ។ ការប្រជុំក្រុមកសិករត្រូវធ្វើឡើងរយៈពេល១ថ្ងៃ ដោយមានសមាជិកចូលរួមចំនួន១០នាក់ (ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ ២នាក់ រដ្ឋអំណាចមូលដ្ឋាន ៣នាក់ និងកសិករ ៥នាក់) ។ ចំពោះការសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការដាំដុះ ត្រូវធ្វើឡើងរយៈពេល ៥ថ្ងៃ ដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយចំនួន២នាក់ និង កសិករម្ចាស់កូនស្រែពិសោធន៍បង្ហាញ ។

ល.រ	មុខចំណាយ	ឯកតា	បរិមាណ	តម្លៃរាយ	តម្លៃសរុប
១	ការចំណាយសំរាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ	នាក់-ថ្ងៃ	២ x ៦	១០	១២០
២	អាហារសម្រន់និងភេសជ្ជៈ	នាក់	១០	១	១០
៣	អាហារថ្ងៃត្រង់	នាក់	១០	១	១០
៤	សម្ភារៈកូនស្រែពិសោធន៍	សំរាប់	៥	...	...
	សរុប			... ដុល្លារអាមេរិក	

គ.ការចំណាយលើការវាស់វែងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពូជ

ការវាស់វែងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យពូជ ត្រូវបានធ្វើឡើង តាមរយៈសាលារៀនស្រែកសិករ ដែលអនុញ្ញាតអោយកសិករជាអ្នកចូលរួមវាស់វែងដោយផ្ទាល់ ចំពោះស្រែពិសោធន៍និងស្រែបង្ហាញ និងតាមរយៈទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ។ សាលារៀនស្រែកសិករ ត្រូវធ្វើឡើងរយៈពេល ៣ថ្ងៃ គឺ២ថ្ងៃនៅដំណាក់ស្រូវកំណរកំណើតកួរដំបូង និងមួយថ្ងៃនៅដំណាក់កាលប្រមូលផល (មុនពេលច្រូតកាត់ប្រមាណ ៥ថ្ងៃ) ដោយមានកសិករចូលរួមប្រមាណ ២០នាក់។ ចំណែកទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ អាចធ្វើឡើងចំនួន ១ថ្ងៃ ដោយមានកសិករជុំវិញចូលរួមចំនួនប្រមាណ ៣០នាក់ ។

ការចំណាយលើសាលារៀនស្រែកសិករ

ល.រ	មុខចំណាយ	ឯកតា	បរិមាណ	តម្លៃរាយ	តម្លៃសរុប
១	ការចំណាយសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ	នាក់-ថ្ងៃ	២ x ៣	១០	៦០
២	អាហារសម្រន់និងភេសជ្ជៈ	នាក់-ថ្ងៃ	២០ x ៣	១	៦០
៣	អាហារថ្ងៃត្រង់	នាក់-ថ្ងៃ	២០ x ៣	១	៦០
៤	សម្ភារៈកូនស្រែពិសោធន៍	ថ្ងៃ	៣	៣០	៩០
	សរុប			២៧០ ដុល្លារអាមេរិក	

ការចំណាយលើទស្សនៈកិច្ចលើស្រែកសិករ

ល.រ	មុខចំណាយ	ឯកតា	បរិមាណ	តម្លៃរាយ	តម្លៃសរុប
១	ការចំណាយសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ	នាក់	២	១០	២០
២	អាហារសម្រន់និងភេសជ្ជៈ	នាក់	៥០	១	៥០
៣	អាហារថ្ងៃត្រង់	នាក់	៥០	១	៥០
៤	សម្ភារៈសម្របសម្រួល	ថ្ងៃ	១	២០	២០
	សរុប			១៤០ ដុល្លារអាមេរិក	

ឃ.ការចំណាយលើទិវាស្រែបង្ហាញ

ទិវាស្រែបង្ហាញ ត្រូវបានធ្វើឡើងរយៈពេល ១ថ្ងៃ ដោយមានអ្នកចូលរួមប្រមាណ ១០០នាក់ ។

ល.រ	មុខចំណាយ	ឯកតា	បរិមាណ	តម្លៃរាយ	តម្លៃសរុប
១	ការចំណាយសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ	នាក់	៥	១០	៥០
២	អាហារសម្រន់និងភេសជ្ជៈ	នាក់	១០០	១	១០០
៣	អាហារថ្ងៃត្រង់	នាក់	១០០	១	១០០
៤	ការចំណាយលើការធ្វើដំណើរ	នាក់	៥០	២	១០០
៥	សម្ភារៈសម្របសម្រួល	ថ្ងៃ	១	៥០	៥០
	សរុប			៤០០ ដុល្លារអាមេរិក	

៣.៤. តម្រូវការធនធាននៅក្នុងការងារផ្សព្វផ្សាយ

ក. ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ

ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយពីពូជស្រូវទំនើប ត្រូវមានចំណេះដឹងជាមូលដ្ឋានទៅលើលក្ខណៈរបស់ពូជដែលត្រូវផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសផលិតកម្មពូជ និងការវាស់វែងពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ពូជ ។ ចំណេះដឹងទាំងនេះអាចទទួលបានតាមរយៈឯកសារទាក់ទងដែលអាចរកបាន និងតាមការបណ្តុះបណ្តាលពីអ្នកឯកទេសពូជស្រូវ ។

ខ. ឯកសារផ្សព្វផ្សាយ

ឯកសារផ្សព្វផ្សាយសំខាន់ៗដែលអាចប្រើប្រាស់ជាជំនួយនៅក្នុងការសម្របសម្រួលលើការងារផ្សព្វផ្សាយ ពីការប្រើប្រាស់ពូជស្រូវទំនើប មានដូចខាងក្រោម ៖

ល.រ	ឈ្មោះឯកសារផ្សព្វផ្សាយ	ប្រភេទឯកសារ	ប្រភព	ភាសា
១	ពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ែរ ៦៦	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
២	ពូជស្រូវ អ៊ីអ៊ែរ កេសរ	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៣	ពូជស្រូវសែនពិដោរ	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៤	ពូជស្រូវក្រអូបផ្ការំដួល	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៥	ពូជស្រូវក្រអូបផ្ការំចេក	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៦	ពូជស្រូវ រាំងជ័យ	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៧	ពូជស្រូវ ខា ៤	ព្រឹត្តិប្រ័តស្រាវជ្រាវ	CARDI	ខ្មែរ
៨	ការពិពណ៌នាអំពីពូជស្រូវដែលបានរំដោះដោយគណកម្មាធិការអនុសាសន៍ពូជដំណាំកម្ពុជា (១៩៩០-២០០២)	សៀវភៅ	CARDI	អង់គ្លេស

៣.៥ ថវិកាសម្រាប់ការធ្វើបង្ហាញ

ថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ នឹងប្រែប្រួលអាស្រ័យលើតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃសាមីអង្គភាព។ តារាងថវិកាខាងក្រោមបានបង្កើតឡើងក្នុង ឆ្នាំ២០០៦ ដោយយោងទៅលើការប៉ាន់ស្មានលើបទដ្ឋានអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យារបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។

ថវិកា និង ការសន្មត់	ចំនួន/តម្លៃ
ក្រុមកសិករ (ក)	៣០ នាក់
ទុនសម្រាប់ទីកន្លែងធ្វើបង្ហាញ (ខ)	$១៥០
ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករ (គ) - ឯកសារ, ការណែនាំពីបច្ចេកវិទ្យា បអប	$៣០
ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករ (ឃ) - អាហារសំរ៉ន់	$៩០
ទុនចូលរួមពីកសិករគំរូ (ង)	កំលាំងពលកម្ម និង កូនស្រែបង្ហាញ
ទិវាស្រែ - អាហារសំរ៉ន់ (ច)	$២៥
ទិវាស្រែ - សំភារៈ (ឆ)	$១០
មន្រ្តីកសិកម្មស្រុក-ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំថ្ងៃ (ជ) - ការបណ្តុះបណ្តាល, ការត្រួតពិនិត្យទីកន្លែងធ្វើបង្ហាញ	$៤២
មន្រ្តីកសិកម្មស្រុក-ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ ថ្លៃធ្វើដំណើរ (ឈ)	$២៤
ការចុះត្រួតពិនិត្យ-តាមដាននៅមូលដ្ឋានដោយអ្នកឯកទេស (ញ)	$២០
សរុប	**$៣៩១**

ការសន្មត់ប្រើប្រាស់មាន

ក. ក្នុង បអប មួយ មានក្រុមកសិករ (៣០នាក់) មានកសិករគំរូដែលធ្វើបង្ហាញ ២កន្លែង

ខ. ទុនសំរាប់ធ្វើបង្ហាញអំពីការជ្រើសរើសពូជស្រូវមានៈ ពូជស្រូវ ៣ ប្រភេទ មកពី អេគីប ចំនួន ១០ គក្រ=4១៥ ជី (អុយរ៉េ ដេអាបេ)=4១០ សំភារៈសំរាប់ថ្នាល/ប្លង់មានៈ (បង្គោលឬស្សី ម៉ែត្រសំពត់ ផ្លាកសញ្ញា និងជញ្ជីង)=4៣០ រីឯតម្លៃសំរាប់កសិកររៀបចំកន្លែងបង្ហាញ និង ថែរក្សា= $២០ សរុបទុនសំរាប់បង្ហាញ (១កន្លែង)=4៧៥ ដូច្នេះ ទុនសំរាប់ពីរកន្លែង = $១៥០។

គ. ឯកសារបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកវិទ្យា មានរួមបញ្ចូលទាំងសំភារៈសម្រាប់បង្រៀន មេរៀន ការបញ្ចាំងស្លាយ និងផ្ទាំងរូបភាពធំៗ ដែលជាដំណើរការនៃវិធីសាស្រ្តបង្រៀន ។

ឃ. ការបណ្តុះបណ្តាលក្រុមកសិករមាន ៣វគ្គ មួយវគ្គ មានរយៈពេលមួយថ្ងៃ លើកលែងតែវគ្គ ការធ្វើជីកំប៉ុស្តិ៍ មានតែ ២វគ្គទេ និង ការកំណត់ចំណាត់ថ្នាក់ដី មានមួយវគ្គ

ង. ទុនចូលរួមពីកសិករមានដីស្រែ ៤០០ម២ (៨ ថ្នាល/ប្លង់) ពូជស្រូវក្នុងស្រុក រៀបចំថ្នាល ដកស្ទូង និង ថែរក្សាដំណាំ

ច. ទិវាស្រែមានកន្លះថ្ងៃមានតែម្តងក្នុងវគ្គណាមួយក្នុងចំណោមវគ្គទាំងបី និងអាចមានការចូលរួមពីកសិករនៅក្បែរៗ ភូមិប្រហែល ៤០ ទៅ ៦០នាក់។

ឆ. សំភារៈសម្រាប់ទិវាស្រែរួមមាន ឧឃោសនស័ព្ទ (មេក្រូ) ផ្ទាំងក្រដាសប្លាស្ទិក និងផ្ទាំងបដារូបភាពផ្សេងៗទៀត

ជ. សម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្មស្រុក ថវិកាឧបត្ថម្ភរួមមាន ៤ថ្ងៃ សម្រាប់ការជ្រើសរើសទីកន្លែងបង្ហាញ/ការចាប់ផ្តើម/ការត្រួតពិនិត្យតាមដាន។ ចំពោះការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ ៣វគ្គ ផ្តល់អោយ ៦ថ្ងៃ និងទិវាស្រែផ្តល់អោយ ២ថ្ងៃ។

ឈ. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់ម៉ូតូ ២ដុល្លាសម្រាប់មួយថ្ងៃ ទាំងអស់ ១២ថ្ងៃ

ញ. មន្ទីរកសិកម្មខេត្ត-អ្នកឯកទេសជំនាញផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស និងត្រួតពិនិត្យ-តាមដានការបណ្តុះបណ្តាល បអប

៤. លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់ពូជស្រូវដែលរំដោះវិទ្យាស្ថាន

៤.១.ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបខ្ពស់ (ស្រែលើ)

ឈ្មោះពូជ	ទិន្នផល (ត/ហត)	អាយុកាល (ថ្ងៃ)	កំពស់ដើម (សម)	ចំនួនដើមបែក	ចំនួនគ្រាប់/កួរ	ប្រវែងកួរ (សម)	ប្រវែងគ្រាប់ (មម)	អត្រាអង្ករ (%)	ភាពសពោះ (ពិន្ទុ)	សមាសភាពអាមីឡូស(%)	គុណភាពអង្ករ	គុណភាពបាយ	ក្លិនក្រអូប	ភាពធន់នឹងពភៈ
អុីអេីរ ៧២	៣,៥-៦,០	១១០-១២០	៧៧-១១៧	១២	៨៦	២៤,៩	៧,២	៧៣,០	មធ្យម(៥)	២៤,២	ល្អ	មធ្យម	គ្មាន	មិនធន់
អុីអេីរ ៦៦	៤,០-៦,៥	១០៥-១១៥	៨០-១១៨	១២	៩៥	២៥,១	៧,២	៦៩,០	មធ្យម(៥)	២៣,៦	ល្អណាស់	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
គ្រូ	៣,៥-៦,០	១១០-១១៥	៧៩-១២២	១៣	៨៩	២៤,៥	៧,០	៧២,០	ធំ(៩)	២៤,០	ល្អណាស់	ល្អ	គ្មាន	ធន់មធ្យម
អុីអេីរ កេសរ	៤,០-៦,០	១០៥-១២០	៨៤-១២៣	៩,៧	៨៩	២៥,៧	៦,៨	៧០,០	មធ្យម(៥)	២២,៤	ល្អណាស់	ល្អណាស់	គ្មាន	ធន់មធ្យម
បារាយណ៍	៤,០-៦,០	១០០-១១៥	៧៤-៩៤	១០,១	១០៥	២២។៧	៦,៨	៦៧,២	តូច(១)	២៣,៦	ល្អ	ល្អណាស់	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
ជលសារ	៤,០-៦,០	៩៥-១១០	៧៥-៩៣	១០,២	១២២	២១,៧	៦,៨	៦៨,០	តូច(១)	២២,២	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	ធន់មធ្យម
រហាត់	៤,០-៦,០	១០៥-១២០	៨១-៩៦	៩,៧	១១៥	២៤,០	៦,៧	៦៨,២	តូច(១)	២៣,២	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
រំពេ	៤,០-៦,០	១០០-១១៥	៧១-៨៧	៩,៧	១១៨	២១,០	៦,៥	៦៦,៩	តូច(១)	២៣,០	ល្អណាស់	ល្អណាស់	គ្មាន	មិនធន់
សែនពិដោរ	៤,០-៦,០	១១៥-១២០	១០៣										ក្រអូប	

៤.២. ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល (ស្រែកណ្តាល)

ឈ្មោះពូជ	ទិន្នផល (ត/ហត)	អាយុកាល (ថ្ងៃ ចេញផ្កា)	កំពស់ដើម (សម)	ចំនួនដើមបែក	ចំនួនគ្រាប់/កួរ	ប្រវែងកួរ (សម)	ប្រវែងគ្រាប់ (មម)	អត្រាអង្ករ (%)	ភាពសពោះ (ពិន្ទុ)	សមាសភាពអាមីឡូស(%)	គុណភាពអង្ករ	គុណភាពបាយ	ក្លិនក្រអូប	ភាពធន់នឹងពភះ
សន្តិភាព ១	៤,0-៦,0	១៣0-១៤0	១0៦-១៤៧	៩,២	១១0	២៥,៧	៧,២	៧៣,0	ធំ(៩)	២២,៦	មធ្យម	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
សន្តិភាព ២	៤,0-៦,0	១៣0-១៤0	១0៨-១៥0	៨,៥	១0២	២៦,៩	៧,៦	៧0,0	តូច(១)	២៣,៤	ឡូណាស់	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
សន្តិភាព ៣	៤,0-៦,៥	១៤0-១៤៥	១0៦-១៥៥	៩,២	១0៥	២៧	៦,៦	៧២,0	ធំ(៩)	២៣,៣	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	មិនធន់
ពពូល	៤,0-៦,0	១៣0-១៤0	៨៤-១១0	៨,៩	១៤១	២៤,0	៧,៤	៧១,៧	ធំ(៩)	២៥,៨	មធ្យម	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
សារិកា	៤,0-៦,0	១៣0-១៤0	៨៦-១0៦	១0,១	១៣៤	២៣,៣	៧,៣	៧0,៤	មធ្យម(៥)	២៥,៨	មធ្យម	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
ខា ១	២,៥-៤,0	២-៩ ខែវិច្ឆិកា	១២៧-១៧៧	៧,២	១១៥	២៣,៦	៦,៤	៦៨,0	តូច(១)	២៣,២	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ខា ២	២,៥-៤,0	៦-១២ ខែវិច្ឆិកា	១២៦-១៨៧	៧,២	១៣0	២៤,៣	៦,២	៦៨,0	មធ្យម(៥)	២១,៦	មធ្យម	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ខា ៣	២,៥-៤,៥	៣0 តុលា-៧ វិច្ឆិកា	១២២-១៦៦	៧,៧	១១៨	២២,៦	៦,៤	៧៤,0	ធំ(៩)	២១,៣	មធ្យម	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់ខ្លាំង
ខា ១១	២,៥-៤,៥	៥-១១ ខែវិច្ឆិកា	១៣៧-១៧៣	៧,៣	៩៩	២៥,៥	៧,៦	៦៧,0	តូច(១)	២៣,៨	ឡូណាស់	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ផ្ការំចេក	៣,0-៥,0	២៥ តុលា-១ វិច្ឆិកា	១១២-១៦៣	៦,៨	១២៦	២២,0	៧,៥	៦៧,៨	គ្មាន(0)	១៧,៣	ឡូណាស់	ល្អណាស់	ក្រអូប	មិនធន់មធ្យម
ផ្ការំចង់	៣,0-៥,0	២៥ តុលា-១ វិច្ឆិកា	១0៥-១៥៤	៥,៩	១២៩	២២,0	៧,៥	៦៧,៦	គ្មាន(0)	១៨,0	ល្អប្រសើរ	ល្អណាស់	ក្រអូប	មិនធន់មធ្យម
ផ្ការំដួល	៣,៥-៥,៥	៣0 តុលា-៧ វិច្ឆិកា	១0៧-១៧១	៧,៨	១៣៣	២២,៧	៧,៥	៦៧,៧	តូច(១)	២៣,៤	ឡូប្រសើរ	ល្អណាស់	ក្រអូប	មិនធន់

៤.៣.ពូជស្រូវសំរាប់តំបន់ទំនាបទាប (ស្រែវស្សា)

ឈ្មោះពូជ	ទិន្នផល (ត/ហត)	អាយុកាល (ថ្ងៃចេញផ្កា)	កំពស់ដើម (សម)	ចំនួនដើមបែក	ចំនួនគ្រាប់/កួរ	ប្រវែងកួរ (សម)	ប្រវែងគ្រាប់ (មម)	អត្រាអង្ករ (%)	ភាពសពោះ (ពិន្ទុ)	សមាសភាពអាមីឡូស(%)	គុណភាពអង្ករ	គុណភាពបាយ	ក្លិនក្រអូប	ភាពធន់នឹងពាក់
ខា ៤	២,៥-៥,០	៨-១៥ ខែវិច្ឆិកា	១៣២-១៧៣	៦,៩	១៦០	២២,៩	៦,៤	៧០,០	តូច(១)	២១,៣	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់មធ្យម
ខា ៦	២,៥-៥,០	៩-១៦ ខែវិច្ឆិកា	១២៩-១៧៧	៦,៩	១៥៥	២២,៨	៦,៦	៧២,០	មធ្យម(៥)	២១,៦	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ខា ៧	២,៥-៤,០	១៥-២១ ខែវិច្ឆិកា	១៤៧-២០៥	៦,៧	១៥៤	២៥,៩	៦,២	៧៣,០	តូច(១)	២៥,១	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់ខ្លាំង
ខា ៨	២,៥-៤,៥	១៩-២៦ ខែវិច្ឆិកា	១៤៦-១៩៩	៦,៩	១៩០	២៣,៨	៥,៨	៦៩,០	មធ្យម(៥)	២២,៦	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ខា ៩	២,៥-៤,៥	១០-១៧ ខែវិច្ឆិកា	១៤០-១៨២	៧,១	១៥៧	២៥,៩	៦,៤	៧០,០	តូច(១)	២៣,៦	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់
ខា ១២	២,៥-៤,៥	១៧-២៤ ខែវិច្ឆិកា	១៤៩,០	៧,៣	១៤៣	២៥,៣	៦,៦	៦៧,០	មធ្យម(៥)	២៦,០	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	ធន់មធ្យម
ខា ១៣	២,៥-៤,៥	១៩-២៦ ខែវិច្ឆិកា	១៥៤,០	៧,៤	១៣៩	២៤,៣	៥,៩	៦៨,០	មធ្យម(៥)	២៣,០	ល្អ	ល្អ	គ្មាន	មិនធន់

លក្ខណៈពិសេសៗរបស់ពូជស្រូវរំដោះសំរាប់តំបន់ទំនាបរំពឹងទឹកភ្លៀង

ពូជ	ប្រភេទស្រែ	ជំរៅទឹក (សម)	វេទសភាព នឹងពន្លឺ	ប្រភេទពូជ	ពេលចេញផ្កា អាយុកាល	កំពស់ ដើម	ទិន្នផល (ត/ហត)	អត្រាកិន ជាអង្ករ(%)	ភាពឆ្លើយតប នឹងការប្រើជី	ប្រវែង គ្រាប់	ទំរង់ គ្រាប់	ភាពស ពោះ	ភាពថ្លា របស់គ្រាប់	ក្លិនក្រអូប	គុណភាព អង្ករ	គុណភាព បាយ	ភាពបាយ រឹង	ភាពធន់ទ្រាំនឹង មមាចត្នោត
អ៊ីអ៊ែរ ៦៦	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០០-១១៥	៩៩	៤,០-៦,៥	៦៩	ខ្ពស់	វែង	វែង	មធ្យម	ថ្លា	គ្មាន	៤.២	២.៩	រឹងមធ្យម	៣
អ៊ីអ៊ែរ ៧២	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១១០-១២០	៩៧	៣,៥-៦,០	៧៣	ខ្ពស់	វែង	វែង	មធ្យម	ថ្លា	គ្មាន	៣	២.៣	រឹងមធ្យម	២
គ្រូ	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០០-១១៥	១០១	៣,៥-៦,០	៧២	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	ធំ	ថ្លា	គ្មាន	៤.៤	៣.៤	រឹងមធ្យម	៤
អ៊ីអ៊ែរ កេសរ	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០៥-១២០	១០៤	៤,០-៦,០	៧០	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	មធ្យម	ថ្លា	គ្មាន	៣.៧	៣.៧	រឹងមធ្យម	៤
រហាត់	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០៥-១២០	៨៩	៤,០-៦,០	៦៨	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	តូច	ថ្លា	គ្មាន	៣.២	២.៥	រឹងមធ្យម	៣
ជលសារ	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	៩៥-១១០	៨៤	៤,០-៦,០	៦៨	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	តូច	មធ្យម	គ្មាន	៣.១	៣.១	រឹងមធ្យម	៤
បារាយណ៍	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០០-១១៥	៨៤	៤,០-៦,០	៦៧	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	តូច	ថ្លា	គ្មាន	៣.៣	៣.៥	រឹងមធ្យម	៣
រំពេរ	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១០០-១១៥	៧៩	៤,០-៦,០	៦៧	ខ្ពស់	មធ្យម	វែង	តូច	ថ្លា	គ្មាន	៣.៨	៣.៧	រឹងមធ្យម	២
សែនពិដោរ	ស្រែលើ	0-២0	អវេទសនឹងពន្លឺ	ស្រាល	១១៥-១២០	១០៣	៤,០-៦,០	៍	ខ្ពស់	វែង	វែង	តូច	ថ្លា	ក្រអូប	?	?	ទន់	?
រាំងជ័យ	ស្រែកណ្ដាល	២០-៣០	វេទសនឹងពន្លឺ	កណ្ដាល	សប្ដាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៣៧	៣,៥-៥,៥	៦៨	ទាប	មធ្យម	វែង	តូច	ថ្លា	គ្មាន	៣.៤	៣.២	រឹង	៣

រំចង់	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី៤-ខែតុលា	១៣០	៣,០-៥,០	៦៨	ទាប	វែង	វែង	គ្មាន	ថ្លា	ក្រអូប	៤.៥	៣.១	ទន់	៣
រំចេក	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី៤-ខែតុលា	១៣៨	៣,០-៥,០	៦៨	ទាប	វែង	វែង	គ្មាន	ថ្លា	ក្រអូប	៣.៤	៣.៥	ទន់	៣
រំដួល	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៣៥	៣,៥-៥,៥	៦៨	ទាប	វែង	វែង	តូច	ថ្លា	ក្រអូប	៤.៤	៣.៧	ទន់	២
សន្តិភាព ១	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	អវេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	១៣០-១៤០	១២៧	៤,០-៦,០	៧៣	ខ្ពស់	វែង	វែង	ធំ	ថ្លា	គ្មាន	១.៣	៣.៥	រឹងមធ្យម	៣
សន្តិភាព ២	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	អវេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	១៣០-១៤០	១២៥	៤,០-៦,០	៧០	ខ្ពស់	វែង	វែង	តូច	ថ្លា	អត់	៣.៩	២.៦	រឹងមធ្យម	៣
សន្តិភាព ៣	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	អវេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	១៣៥-១៤៥	១៣១	៤,០-៦,៥	៧២	ខ្ពស់	មធ្យម	មធ្យម	ធំ	មធ្យម	គ្មាន	១.៩	២.២	រឹង	២
សារិកា	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	អវេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	១៣០-១៤០	៩៦	៣,៥-៥,៥	៧០	ខ្ពស់	វែង	មធ្យម	មធ្យម	ថ្លា	គ្មាន	២.៣	៣	រឹង	៣
ពពូល	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	អវេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	១៣០-១៤០	៩៧	៣,៥-៥,៥	៧២	ខ្ពស់	វែង	វែង	ធំ	មធ្យម	គ្មាន	២.៤	២.៩	រឹង	២
ខា ១១	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៥៥	២,,៥-៤,៥	៦៧	ទាប	វែង	វែង	តូច	ថ្លា	គ្មាន	៤.៧	៣.៧	រឹងមធ្យម	២
ខា ១	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៥២	២,៥-៤,០	៦៨	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	តូច	ថ្លា	គ្មាន	២.៦	២.៧	រឹងមធ្យម	២
ខា ២	ស្រែកណ្តាល	២០-៣០	វេទរសនឹងពន្លឺ	កណ្តាល	សប្តាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៥៧	២,៥-៤,០	៦៨	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	២.៨	៣.៤	រឹងមធ្យម	២

ខា ៣	ស្រែកណ្ដាល	២០-៣០	វេទរសទឹងពន្លឺ	កណ្ដាល	សប្ដាហ៍ទី១-ខែវិច្ឆិកា	១៤៤	២,៥-៤,៥	៧៤	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	ធំ	មធ្យម	គ្មាន	២.១	៣.៣	ទន់	១
ខា ៤	ស្រែកណ្ដាល	២០-៣០	វេទរសទឹងពន្លឺ	កណ្ដាល	សប្ដាហ៍ទី២-ខែវិច្ឆិកា	១៥៣	២,៥-៥,០	៧០	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	តូច	ថ្លា	គ្មាន	២.៩	៣.៣	រឹងមធ្យម	៣
ខា ៥	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី២-ខែវិច្ឆិកា	១៦៣	២,៥-៤,៥	៦៩	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	២.៨	៣.២	រឹងមធ្យម	២
ខា ៦	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី២-ខែវិច្ឆិកា	១៥៣	២,៥-៥,០	៧២	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	៣	៣.៣	រឹងមធ្យម	២
ខា ៧	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី៣-ខែវិច្ឆិកា	១៧៦	២,៥-៤,០	៧៣	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	តូច	មធ្យម	គ្មាន	២.៦	២.៥	រឹង	១
ខា ៨	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី៣-ខែវិច្ឆិកា	១៧៣	២,៥-៤,៥	៦៩	ទាប	ខ្លី	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	២.៦	២.៧	រឹងមធ្យម	២
ខា ៩	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី២-ខែវិច្ឆិកា	១៦១	២,៥-៤,៥	៧០	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	តូច	មធ្យម	គ្មាន	៣.៦	២.៥	រឹងមធ្យម	២
ខា ១២	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី៣-ខែវិច្ឆិកា	១៤៩	២,៥-៤,៥	៦៧	ទាប	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	មធ្យម	គ្មាន	៣.៦	២.៨	រឹង	៤
ខា ១៣	ស្រែជំរៅ	៣០-៥០	វេទរសទឹងពន្លឺ	ធ្ងន់	សប្ដាហ៍ទី៣-ខែវិច្ឆិកា	១៥៤	២,៥-៤,៥	៦៨	ទាប	ខ្លី	មធ្យម	មធ្យម	ថ្លា	គ្មាន	៣.៣	៣.៤	រឹងមធ្យម	២

ស្រែលើ	មធ្យម	អវេទរសទឹងពន្លឺ	ស្រាល	ថ្ងៃ	(សម)	កំរិត	(%)	ខ្ពស់	វែង	មធ្យម	ពិន្ទុ	ថ្លា	ក្រអូប	ពិន្ទុ	ពិន្ទុ	រឹង
ស្រែកណ្ដាល	រាក់	វេទរសទឹងពន្លឺ	កណ្ដាល	កាលបរិច្ឆេទ				ទាប	មធ្យម	វែង		មធ្យម	គ្មាន	(១-៥)	(១-៥)	រឹងមធ្យម
ស្រែជំរៅ			ធ្ងន់						ខ្លី							ទន់

ឯកសារយោង

1.Description of Rice Varieties Released by The Varietals Recommendation Committee of Cambodia (1999-2000)
2. Standard Evaluation System for rice (IRRI, 1996)
3. Rice Germplasm Catalog of Cambodia (I,II,III)
4. Descriptors for rice improving varieties released by CIAP
5. Rice Grain Quality and ITs Evaluation , G.S Sidhu, 1997
6. Descriptors for Rice Oryza sativa
7. Current Status of aromatic and glutinous rice varieties in Cambodia (Dr.Men Sarom, 1997)
8. Annual Research Report (1990-2001)
9. Research Notes
10. Report on recommendation varieties and its spreading in the farmers fields